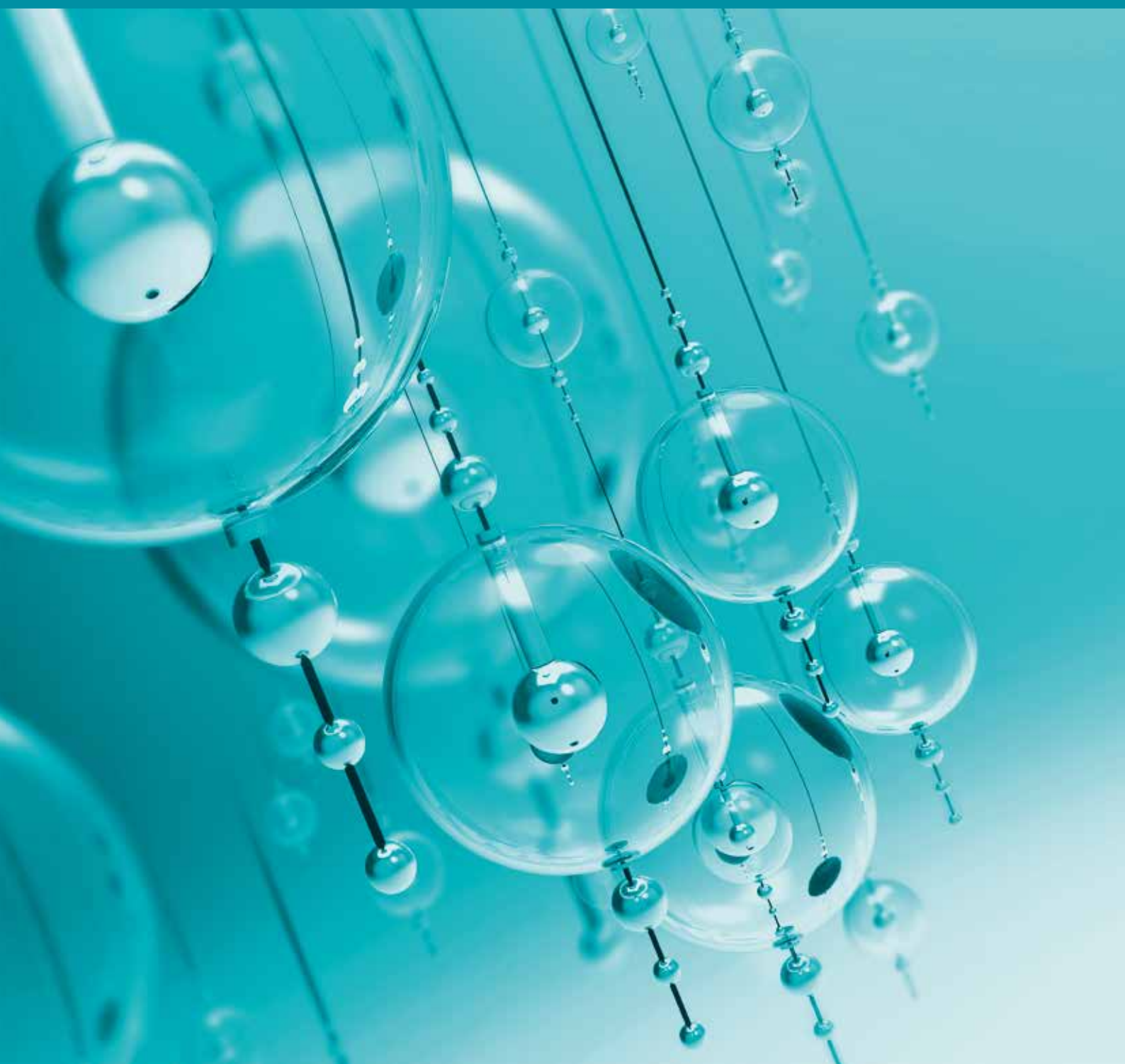

NIFU

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Årsrapport 2015

Med årsberetning og årsregnskap

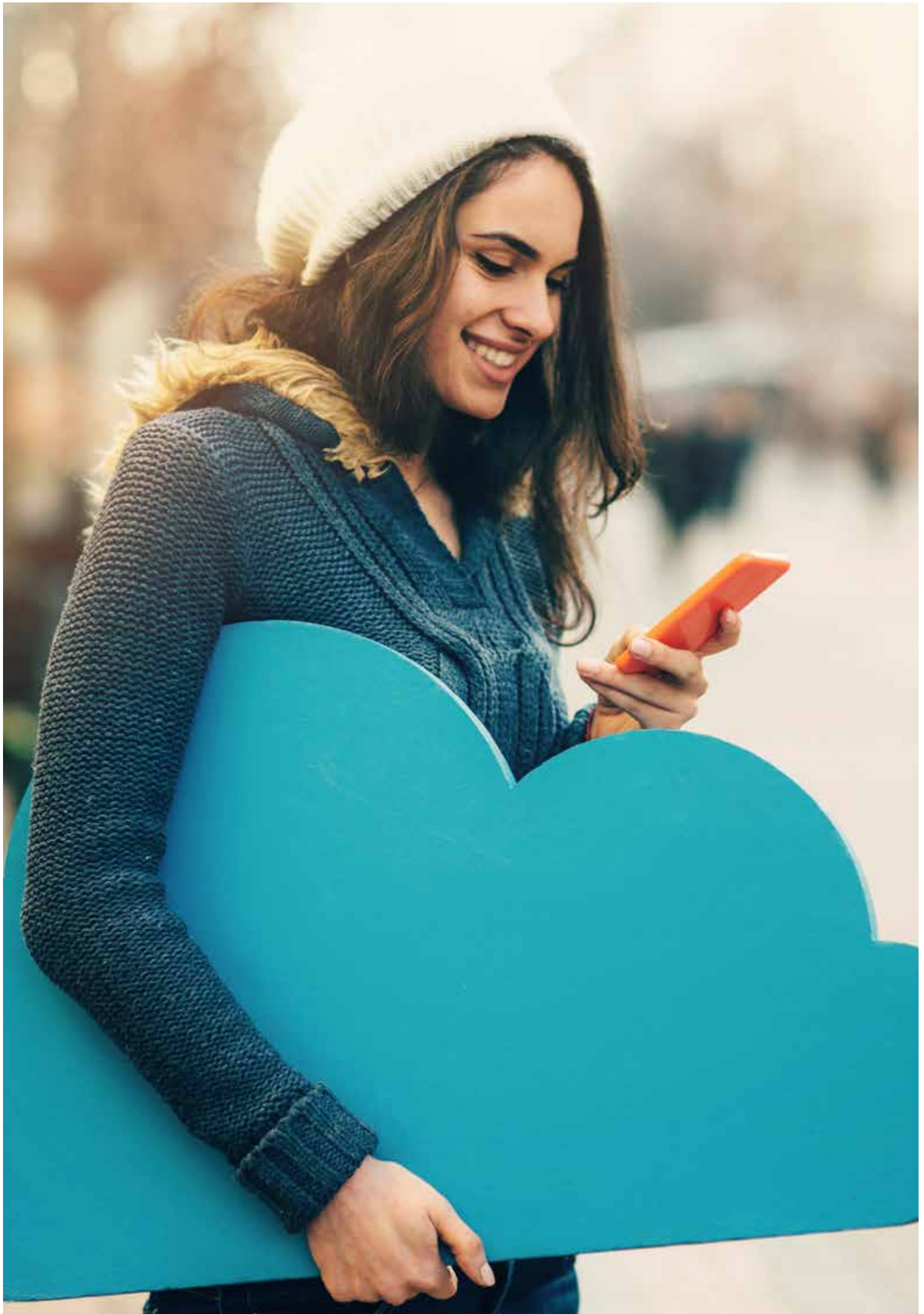

Innhold

1. Om NIFU	5
2. Faglig tilbakeblikk	9
Studier av forskning og innovasjon	10
Studier av høyere utdanning	12
Studier av grunnopplæring	14
Statistikk og indikatorer	16
3. Styrets beretning 2014	18
4. Årsregnskap 2014	22
5. Revisors beretning 2014	30
6. Administrasjon og ledelse	33
7. Formidling, informasjon og kommunikasjon	35
NIFUs seminarvirksomhet	35
NIFU i media	37
NIFU på Internett og sosiale medier	38
NIFUs fagbibliotek	38
8. Ansatte og engasjerte i 2015	39
9. Publiseringsoversikt	43
10. Vedtekter	60

NIFU er en frittstående allmennyttig forskningsstiftelse, basert i Oslo.

NIFUs visjon

Forskning for et bedre kunnskapssamfunn.

Virksomhetsidé

NIFU skal være et uavhengig forskningsinstitutt og en offensiv leverandør av kunnskapsgrunnlag for politikkutforming på fagområdene utdanning, forskning og innovasjon.

NIFUs kjernekompetanse er forskning, utredning, statistikkproduksjon og indikatorutvikling på våre fagområder. Instituttet tilbyr handlings- og beslutningsorientert forskning og kunnskap til oppdragsgivere i offentlig og privat sektor, nasjonalt og internasjonalt.

NIFUs forskning

NIFUs forskning omfatter hele det kunnskapspolitiske området – fra grunnopplæring, via høyere utdanning til forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i arbeidslivet.

Vi har nasjonalt ansvar for produksjon, analyse og formidling av statistikk og indikatorer for det samlede norske FoU- og innovasjonssystemet.

Et godt år

2015 ble et godt år for NIFU. Faglig markerte vi oss med 41 vitenskapelige artikler – det høyeste antallet i NIFUs historie – samt 23 bokkapitler og to bokutgivelser. Programforskningen finansiert av Norges forskingsråd vokste med 58 prosent og har aldri vært så omfattende. Prosjektene gjennomføres i nært samarbeid med andre forskningsinstitusjoner i Norge og utlandet, og har ofte et komparativt perspektiv der Norge sammenliknes med andre land, ikke minst nordiske land. Økt publisering og vekst i forskningen finansiert av Forskningsrådets programmer indikerer at vi ett år inne i en ny strategiperiode er på god vei til å nå flere viktige mål – økt langsiktig finansiering, økt vitenskapelig publisering, økt samarbeid med andre forskningsinstitusjoner og økt bidrag til den internasjonale forskningen på våre områder

NIFUs særegne rolle i det norske forskningssystemet er knyttet til at vår kunnskap brukes, og at prosjektene styrker kunnskapsgrunnlag for politikk og praksis. På tampen av året vant NIFU et banebrytende prosjekt som skal finne effekten av økt lærertetthet i matematikkundervisningen. Forskningen skal gjennomføres som randomiserte kontrollerte forsøk. En gruppe skoler får tilført ekstra lærerressurser, mens en annen gruppe sammenlignbare skoler ikke får ekstra lærere. Deretter sammenlignes resultatene. Dette er regnet som gullstandarden innen forskning for å undersøke om et tiltak virker, og noe liknende har aldri vært gjort ved utprøvingen av nye tiltak i norsk utdanning. Nå får vi et fullskala forsøk hvor NIFUs forskerne får være med på å påvirke hvordan økte lærerressurser skal brukes, og dette gir helt andre muligheter for å måle effekten av tiltakene enn det som har vært vanlig tidligere. Slike prosjekter skaper nye muligheter for en mer kunnskapsbasert utdanningspolitikk.

Kartlegging og evaluering av effekter sto sentralt også i en rekke av NIFUs øvrige prosjekter i 2015, eksempelvis evalueringen av forsøkene med såkalte vekslingsmodeller i fagopplæringen der elevene kommer tidligere ut i bedrift, og evalueringen av satsingen «Ungdomstrinn i utvikling» som tar sikte på å øke elevenes motivasjon gjennom

mer praktisk opplæring og flere mestringsopplevelser, og evalueringene av miljøinstitutter og teknisk-industrielle institutter.

Kvalitet i utdanning og forskning var et gjennomgangstema i mange av prosjektene. Et større strategisk forskningsprosjekt om kvalitet og samspill i høyere utdanning ble avsluttet. Kvalitetsbegrepets mange og motsetningsfylte dimensjoner ble empirisk undersøkt, og implikasjoner for politikk og praksis utmeislet. Temaet ble også fulgt opp på NIFUs etter hvert tradisjonsrike årskonferanse, som hadde overskriften «Kvalitet og relevans – sammenheng eller motsetning?». Konferansen samlet 300 deltakere og ble åpnet av kunnskapsministeren.

Svenske, danske, nederlandske og tsjekkiske myndigheter, samt EU-kommisjonen og flere nordiske organisasjoner var blant de som ga NIFU oppdrag i 2015. Sammen med et prosjekt under EUs ramme-program og flere prosjekter under ulike nordiske forskningsprogrammer bidrar de internasjonale prosjektene til verdifull læring. Slik internasjonalisering ønsker vi å styrke ytterligere i årene som kommer.

NIFUs base er i Oslo. Årets flytting til nye, større og mer funksjonelle lokaler på Tøyen har gitt oss et enda bedre utgangspunkt for å videreutvikle NIFU som møteplass mellom forskning, politikk og praksis i årene som kommer.

Sveinung Skule
Sveinung Skule
 direktør

Forskning for et bedre kunnskapssamfunn

Mål for strategiperioden 2014-2019

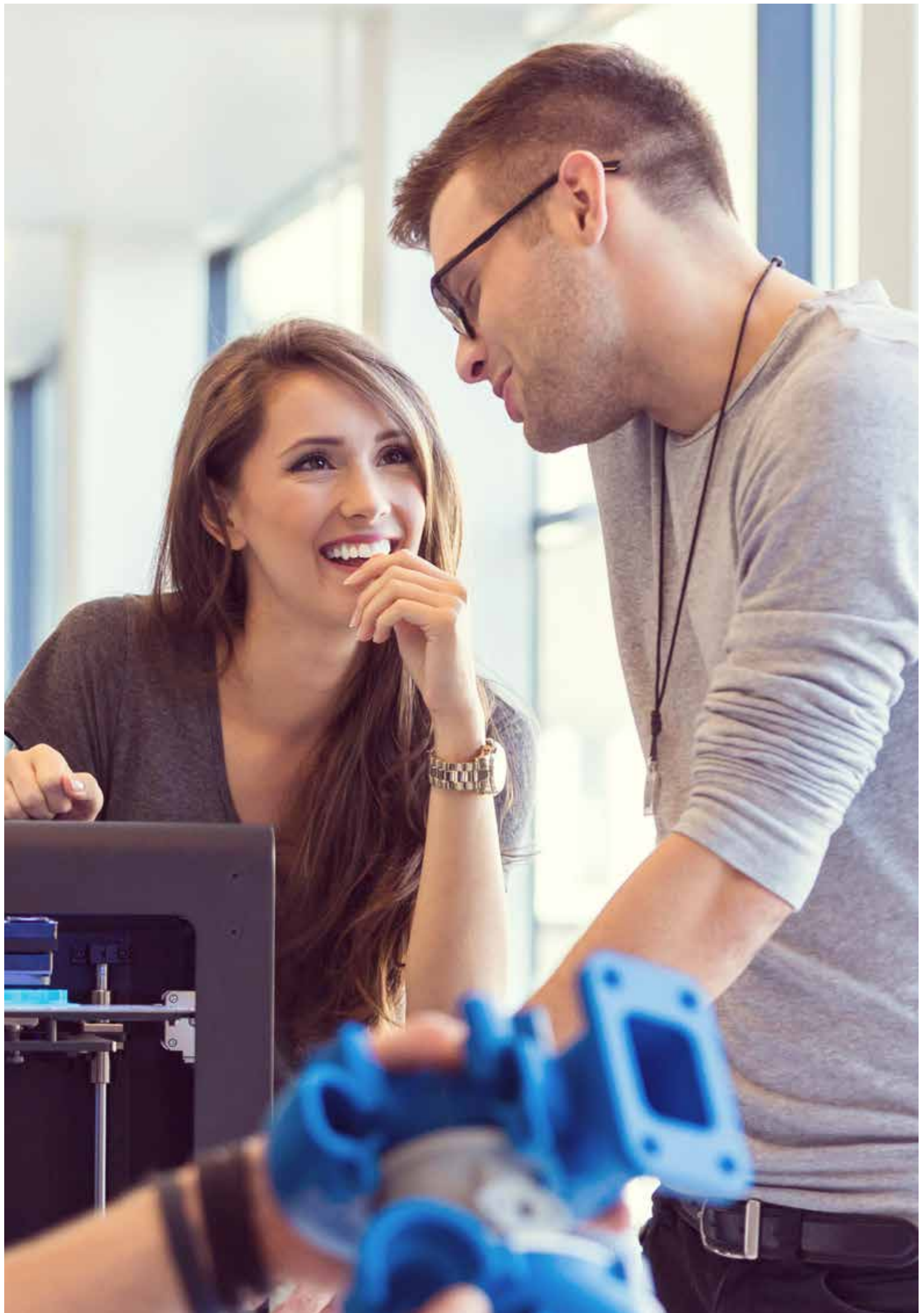
NIFU skal være det fremste norske miljøet og blant de ledende i Norden for å utvikle kunnskapsgrunnlaget for utdannings-, forsknings- og innovasjonspolitikken.

Prioriterte forskningstema i strategiperioden

- Kvalitet i utdanning og forskning
- Sammenhenger mellom utdanning, arbeidsmarked og kompetansebehov
- Styring, organisering og ledelse av utdanning og forskning
- Forholdet mellom ressursinnsats og resultater i utdanning, forskning og innovasjon
- Forsknings- og innovasjonspolitikkk rettet mot å løse store samfunnsutfordringer
- Samspillet mellom utdanning, forskning og innovasjon

I strategiperioden skal instituttet

- styrke bidragene til den internasjonale kunnskapsutviklingen på våre fagområder
- styrke den nordiske og internasjonale komparative forskningen på disse fagområdene
- øke andelen langsiktig finansiering fra norske og internasjonale forskningsprogrammer
- styrke den vitenskapelige publiseringen
- videreutvikle samarbeidet med utvalgte universitets- og høyskolemiljøer og andre forskningsinstitusjoner om langsiktige forskningssatsinger og forskerutdanning
- videreutvikle rollen som en offensiv premissleverandør i samfunnsdebatten ved å synliggjøre forskningsaktiviteten bedre for oppdragsgivere og brukere og bli mer synlige i media
- videreutvikle instituttets funksjon som møteplass mellom forskning, politikk, kunnskapssektoren og arbeidslivet opprettholde posisjonen som ledende nasjonal leverandør av FoU-statistikk og -indikatorer, og styrke formidling og utnyttelse av data fra FoU-statistikken

Faglig tilbakeblikk

NIFUs faglige virksomhet har stor bredde og er organisert i tematiske programområder under ledelse av forskningsledere. På de neste sidene presenteres noen av høydepunktene fra forskningsvirksomheten i året som gikk.

Liv Anne Støren ved NIFU presenterer tall fra NIFUs kandidatundersøkelse om sivilingeniørers og realisters overgang til arbeidsmarkedet.

Studier av forskning og innovasjon

2015 har vært et aktivt år med en rekke større oppdrag rettet mot forskningspolitiske kjernespoørsmål. Kommersialisering av forskning, instituttevalueringer, samfunnseffekter av forskning og samarbeid i FoU-systemet har vært sentrale temaer. Året markerte også starten på områdets store prosjekt om innovasjon i bioøkonomien.

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet evaluerte NIFU virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning. Bakgrunnen var lovendringene i 2002, hvor universiteter og høyskoler fikk mer rom og ansvar for å jobbe med innovasjon og kommersialisering. Evalueringen fant at virkemiddelapparatet fungerer godt, men konstaterte at det har vært lite vekst i patentering, bedriftsetablering og næringslivsfinansiering siden endringene ble vedtatt. Evalueringen gikk inn for å øke støtten til slik virksomhet.

I 2015 ble to større internasjonale prosjekter på energifeltet avsluttet. Forskningsrådsprogrammet InnoDemo og det fireårige prosjektet TopNest har begge studert overgangene til miljøvennlige transport- og energisystemer. Prosjektene har resultert i en rekke artikler og konferansebidrag og skapt et tett samarbeid mellom NIFU og Universitetet i Lund/CIRCLE og Danmarks tekniske universitet (DTU). Denne samarbeidskonstellasjonen står også sentralt i det nystartede SusValueWaste-prosjektet, som pågår til og med 2019. Sistnevnte prosjekt skal studere innovasjon for bedre utnyttelse av organisk avfall og restprodukter.

Effekter av forskning og innovasjon er et sentralt tema, både nasjonalt og internasjonalt. I 2015 har området gjennomført flere prosjekter som på ulikt vis belyser det. I et prosjekt for det svenske forskningsrådet FORMAS studerte NIFU hvordan forskningsråd i ulike land vektlegger samfunnseffekter i vurdering av søknader og oppfølging og evaluering av prosjekter. EU-kommisjonen har gått lengst i å vektlegge samfunnseffekter ved tildeling av forskningsmidler. I et annet prosjekt for Norges forskningsråd så vi på sporene og effektene av Forskningsrådets mangeårige satsing på forskningen innenfor rusmiddelavhengighet og psykisk helse. Et viktig funn var at mye av forskningen har foregått innenfor forskningsmiljøene og i mindre grad i kontakt med brukerne og praksisfeltet.

Forskningsleder i 2015: Espen Solberg

Forskning & innovasjon dekker studier av forskning og innovasjon i Norge så vel som internasjonalt. Et overordnet mål for området er å frambringe mer kunnskap om hvordan forsknings- og innovasjonsaktiviteter utvikler seg og hva slags betydning dette har for samfunnet. Forskningen retter seg særlig mot studier av politikk for forskning og innovasjon, vitenskapelig publisering, bevilgninger og virkemidler samt utviklingstrekk i forsknings- og innovasjonssystemet.

Forskningspolitikk er et fagblad som NIFU har utgitt kvartalsvis siden 1978. Bladets formål er å bringe forskningspolitisk nyhetsstoff fra inn- og utland, formidle undersøkelser av forskning, forskningsorganisasjon og ressursbruken innenfor norsk forskning samt bidra til den offentlige debatten på området. Bladet hadde ved årsskiftet 2013/2014 omkring 6000 faste mottakere hovedsakelig i Norge, men også i de øvrige nordiske land.

Bibliometri utgjør et viktig metodegrunnlag for NIFUs studier av forskning, og inngår som et sentralt element i mange av prosjektene på feltet, bl.a. i ovennevnte studie av forskningen på psykisk helse. NIFU er også tilstede på internasjonale konferanser på bibliometrifeltet og arrangerte 20. oktober 2015 nordisk workshop om bibliometri og forskningspolitikk, i samarbeid med NordForsk og Høgskolen i Oslo og Akershus.

Det siste året har NIFU også spilt en sentral rolle i Forskningsrådets serie av evalueringer av nor-

ske forskningsinstitutter. I 2015 ble evalueringen av miljøinstituttene ferdigstilt. Her hadde NIFU både sekretæransvar og ansvar for en bruk-erundersøkelse. NIFU har også vært sekretær for evalueringen av de teknisk-industrielle instituttene samt gjort en analyse av disse instituttene vitenskapelige publisering. Instituttevalueringene vil samlet gi viktig innsikt i instituttsektorens rolle og arbeidsdelingen i det norske FoU-systemet.

Forskningsleder i 2015: Espen Solberg

Vekst i norsk velferdsforskning

Fra 2011 til 2013 hadde utgifter til velferdsforskning betydelig vekst, både i instituttsektoren og universitets- og høgskolesektoren, og den samme tendensen ses i antall publiserte artikler på dette området.

NIFU-rapport 10/2015

Effektivt virkemiddelapparat

Det er utviklet et relativt velfungerende system for kommersialisering rundt flere av universitetene samt noen instituttmiljøer.

NIFU-rapport 18/2015

Overgangsprosesser for mer bærekraftige energi- og transportsystemer

Politikk skal fremme overgangen til mer bærekraftige energi- og transportsystemer i de nordiske landene. Politikerne bør satse på koordinering mellom forskjellige politikkområder, mellom forskjellige politiske virkemidler og mellom de nordiske landene, og utvikle langtidsstrategier og virkemidler som støtter opp under dem.

NIFU-rapport 32/2015

Kreftforeningen største eksterne finansieringskilde for norsk kreftforskning i 2013

Kreftforeningen har finansiert forskning siden 1949 og spilt en viktig rolle i oppbyggingen av norsk kreftforskning. Foreningen har i dag en sterk posisjon og er en attraktiv finansieringskilde for norske kreftforskere.

NIFU-rapport 5/2015

Lange spor i helseforskningen

En studie fra NIFU analyserer ringvirkningene av Norges forskningsråds satsinger på rusmid-delforskning og forskning på psykisk helse i over 15 år.

NIFU-rapport 36/2015

Måling av innovasjonsaktiviteten i helseforetakene: En videreutvikling av de nasjonale indikatorene for innovasjon i helsesektoren

I denne rapporten foreslås en ny modell for måling og stimulering av innovasjon i helseforetakene. Den nye modellen vil kunne være et arbeidsbesparende alternativ til nåværende modell, hvor resultater av innovasjon telles enkeltvis gjennom en egen årlig rapportering.

NIFU Arbeidsnotat 16/2015

Studier av høyere utdanning

2015 har vært et år med mange endringer i landskapet for norsk høyere utdanning. I mai kom ny stortingsmelding som løftet fram kvalitet som en sentral politisk prioritet med omfattende konsekvenser for struktur i sektoren. For NIFU betyr dette et spennende år der flere av NIFUs kjernetemaer innen høyere utdanning har blitt enda viktigere i den offentlige debatten.

Utgivelsen av boken *Hva skjer i universiteter og høyskoler?* er dermed svært aktuell. Boken undersøker hvordan vitenskapelige ansatte og studenter i norsk høyere utdanning tenker om kvalitet og samfunnsrelevans. Temaer som får oppmerksomhet er blant annet studentenes og ansattes syn på tilbakemeldinger, internasjonalisering, studentinvolvering i forskning, forholdet mellom grunnforskning og anvendt forskning, forskergruppens rolle, kunnskapstriangel og kunnskapsoverføring. Boken gir en oppdatert tilstandsbeskrivelse av forhold som påvirker kvaliteten i norsk høyere utdanning.

I kjølvannet av stortingsmeldingen startet flere sammenslåingsprosesser. NIFU har bidratt vesentlig til å skape kunnskapsgrunnlag for flere av disse prosessene, blant annet har vi vurdert konsekvensene av mulig sammenslåing på Vestlandet (Høgskolen i Bergen, Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane), leder følgeevalueringen av den mest omfattende fusjonen i høyere utdanning (NTNU-sammenslåingen), og evaluerer styring og ledelse ved Universitetet i Stavanger.

NIFU er også underveis med den største forskningsbaserte evalueringen av norsk høyere utdanning, der kvalitet er i sentrum. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom NIFU og Institutt for pedagogikk ved Universitet i Oslo, samt flere andre norske og internasjonale partnere.

2015 markerer også den siste fasen for HE-LO-prosjektet (Higher Education Learning Outcomes) som er finansiert av Norges forskningsråd. I dette prosjektet undersøker NIFU sammen med sine partnere (forskere fra Høgskolen i Oslo og Akershus, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo) hvordan læringsutbytte har blitt introdusert i norsk høyere utdanning. Læringsutbytte har dobbel betydning, det viser både til hvilket utbytte studen-

Forskningsleder i 2014: Nicoline Frølich

Området **Høyere utdanning** studerer kvalitet og relevans i høyere utdanning, styring, ledelse og organisering av høyere utdanningsinstitusjoner, akademisk arbeidskraft, rekruttering og gjennomføring av høyere utdanning (studenter og kandidater), kompetansebehov, samarbeid med arbeidslivet og hvordan kompetansen utnyttes etter avsluttet studium.

tene har av utdanningen og til hvilken kompetanse studentene skal oppnå gjennom utdanning. Derfor kan læringsutbytte brukes som et pedagogisk verktøy for å planlegge undervisning og vurdere prestasjoner, men også fungere som et verktøy for utdanningsledelse. Læringsutbyttebeskrivelser brukes som middel for å fremme kvalitet i utdanningene, men de fungerer kanskje først og fremst som administrative styringsverktøy. Et annet funn er at karakterer og egenrapportert læringsutbytte ikke samsvarer i særlig grad. Prosjektet bygger på intervjuer med studenter, lærere og ledelse i humaniora, samfunnsvitenskap, naturvitenskapelige og teknologiske fag, medisin og helsefag,

sykepleierutdanning og lærerutdanning i Norge og England. I tillegg bygger prosjektet på data fra spørreskjemaundersøkelser blant studenter både i studiet og når de har erfaring fra arbeidslivet, koblet sammen med ulike registerdata.

Forskere fra området har også en mengde internasjonale publikasjoner på områdets kjernetemaer.

Publikasjonene omfatter blant annet temaer som organisasjonsendringer, ledelse og struktur i høyere utdanning, forskningsbasert utdanning, kvaliteten på norske PhD-avhandlinger, forskningssproduksjon, studentenes interaksjon med arbeidslivet under studiene, samt IKT og læring.

Forskningsleder i 2014: Nicoline Frølich

Kunnskapsstatus om kvalitet i norsk høyere utdanning

Rapporten har oppsummert internasjonal forskningslitteratur om kvalitet i høyere utdanning og framhever blant annet hvordan utdanningsledelse på studieprogramnivå har vært et underfokuset tema i forskningen om utdanningskvalitet.

NIFU-rapport 24/2015

En av seks arbeidstakere jobber innovativt

Omtrent 15% av arbeidskraften i Danmark, Sverige og Norge jobber innovativt, mens andelen i Finland er 21%. Innholdet i arbeidet har større betydning enn utdanningsnivå for andelen av de sysselsatte som arbeider innovativt.

NIFU-rapport 23/2015

Ingen automatikk i at strukturendringer resulterer i økt kvalitet

Flere av NIFUs studier indikerer at strukturendringer kan skape gunstigere betingelser for kvalitet, men det er ingen automatikk. Sammenlåingene krever grundig forarbeid, samt en langsiktig satsing på kvalitetsutvikling for å gi uttelling i form av økt forskings- og utdanningskvalitet.

NIFU-rapport 41/2015

NIFU-rapport 31/2015

NIFU-arbeidsnotat 13/2015

NIFU-arbeidsnotat 11/2015

NIFU arbeidsnotat 2015 / 10

SFU-er har bidratt til bevisstgjøring rundt kvalitet

SFU-ordningen har bidratt til bedre integrasjon mellom fag og administrasjon, og mellom institusjonelle strategier og faglige prioriteringer i utviklingsprosjekter for bedre studiekvalitet.

NIFU-rapport 22/2015

Vanskelig arbeidsmarked for realister

Funnene fra Kandidatundersøkelsen for personer som fullførte studium 2012 viser at realister har vanskeligere arbeidsmarkedssituasjon enn de med teknologisk eller økonomisk-administrativ utdanning. Det er de med bachelorutdanning som sliter mest på arbeidsmarkedet.

NIFU-rapport 30/2015

Praktisk øving i tannhelseutdanningene i Norge: En sammenligning av ulike studiemodeller

I denne rapporten gjør NIFU et dypdykk inn i tannhelsefeltet for å se på hvordan forskjeller i organisering av praktisk trening i utdanningene (ekstern veiledet praksis, intern klinikk og ferdighetstrening) både gir utdanninger med svært forskjellige profiler og er basert på at utdanningene skal ha forskjellige profiler.

NIFU-rapport 12/2015

Studier av grunnopplæring

2015 var et produktivt år for forskerne innenfor studier av grunnopplæringen. 16 NIFU-rapporter ble utarbeidet. Sentrale temaer omfatter elevenes læringsutbytte, overganger mellom ungdomsskolen, videregående skole og høyere utdanning, vurderingsarbeid og bruk av digitale læremidler i skolen, samt evaluering av ulike tiltak for kompetanseheving blant lærere.

NIFU evaluerer i perioden 2013 til 2018 satsningen «Ungdomstrinn i utvikling» på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Satsningen har som mål å fremme motivasjon, mestring og bedre læring gjennom mer praktisk og variert undervisning. Bakgrunnen for satsningen er blant annet svake resultater på nasjonale prøver, funn fra PISA og TIMSS, og Elevundersøkelsen, samt at elevene rapporterer synkende motivasjon i takt med økende alder. Evalueringen bygger på både kvalitative og kvantitative data, og foreløpige funn viser at forankringen blant lærerne synes svak.

Delrapport 2 illustrerer blant annet at troen på satsningen er høy på nasjonalt nivå, men at denne optimismen avtar nedover i utdanningshierarkiet og er lavest hos lærerne. Flere datainnsamlinger gjenstår og endelig rapport blir levert i 2018.

Prosjektet «Forskning på kvalitet, innhold og relevans i de studieforberedende utdanningsprogrammene i videregående opplæring» gjennomføres på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. De sentrale spørsmålene her er blant annet i hvilken grad nye studenter er studieforberedt for høyere utdanning og hva det egentlig innebærer å være studieforberedt. To rapporter ble produsert i løpet av året. I delrapport 2 presenteres blant annet intervjuer med vitenskapelig personale i UH-sektoren. Her trekkes manglende ferdigheter i lesing og skriving frem som eksempel, samt en opplevd uoverensstemmelse mellom arbeidsmetodene, undervisningen og mengden fagstoff i henholdsvis videregående opplæring og høyere utdanning. Sluttrapport for prosjektet leveres i juni 2016.

NIFU undersøker også betydningen av digitale verktøy i undervisningen og om dette har betydning for om elever lærer mer eller bedre. Forskerne har blant annet gjennomført en kvasi-eksperimentell studie av skrivehastighet i tidlig skriveopplæring,

Forskningsleder i 2015: Vibeke Opheim

Grunnopplæring omfatter studier innenfor alle deler av grunnopplæringen, både grunnskolen, studie- og yrkesforberedende utdanningsprogrammer i videregående skole, voksenopplæring og fagopplæring. Forskingen omfatter også barnehagefeltet.

med og uten digitale verktøy. Undersøkelsen indikerer at elever skriver raskere når en test blir gjennomført ved bruk av nettbrett enn når elevene skriver for hånd. Eksperimentet har stor verdi som pilotstudie. NIFU etterlyser større effektstudier og presenterer forslag til fremtidige studier på dette feltet.

NIFU evaluerer i samarbeid med Fafo forsøk med vekslingsmodeller som alternativer til 2+2-modellen. Vekslingsmodeller er alternative måter å fordele opplæringen mellom skole og bedrift på i yrkesfagene hvor elevene pendler hyppigere mellom lære i bedrift og opplæring i skole. Foreløpige og tverrgående funn viser blant annet at det oppleves som krevende å organisere vekslingsmodellene og

at det har vært vanskelig å etablere vekslingsmodeller som representerer noe radikalt annerledes enn 2+2-modellen.

Området har flere store pågående flerårige prosjekter. Et eksempel er «1+1 prosjektet», som er finansiert med midler fra Forskningsrådets satsing

LÆREEFFEKT. Dette er en effektstudie om hvorvidt økt lærertetthet øker elevenes matematikkferdigheter. Dette og flere av områdets prosjekter gjennomføres i samarbeid med andre forskningssmiljøer.

Forskningsleder i 2015: Vibeke Opheim

Godt tilrettelagt for skolelærere

Skoleledere mener at forholdene ligger godt til rette for at lærere skal kunne gjøre en god jobb.

NIFU-rapport 42/2015

Kompetanse for kvalitet

Deltakerundersøkelsen 2015 viser at flere lærere tar videreutdanning enn i tidligere år og at en høyere andel velger å øke kompetansen innen matematikk og naturfag.

NIFU-rapport 26/2015

Virtuell matematikkskole

NIFU har evaluert satsningen Den virtuelle matematikkskolen for ungdomstrinnet. Funnene presentert i siste delrapport indikerer at eksisterende versjon av plattformen kan forbedres ytterligere og det pekes blant annet på at lærerne trenger mer tid på å bli kjent med læringsressursene.

NIFU-rapport 20/2015

To karakterer i norskfaget?

En delrapport tar for seg en litteraturgjennomgang av forskning om undervisnings- og vurderingspraksis i norskfaget. Mye av litteraturen tar særlig for seg undervisning og vurdering i skrijving som delaspekter ved faget. Det er i liten grad funnet forskning om sammenhengen mellom de tre karakterene og elevenes læring i faget. Delrapporten skal følges opp med nye studier som kan gi mer informasjon om den faktiske implementeringen og lærernes erfaringer fra forsøket.

NIFU-rapport 33/2015

Hva teller når barn skriver?

Hva er viktig å måle i studier av skriveopplæringen? Et ekspertpanel synes å enes om at læring av bokstaver, leseferdighet og motivasjon er svært viktig. I tillegg fremheves tilpasset opplæring, konsentrasjonsevne og utholdenhet som viktige elementer.

NIFU-rapport 38/2015

Kompetanse for mangfold

Rapporten gir en oversikt over eksisterende og opplevd fremtidig kompetansebehov i barnehage og skole for å bedre håndtere et økende flerspråklig og flerkulturelt samfunn. Resultatene viser at satsningen er godt i gang og at flere ledere gir uttrykk for kompetanseheving nettopp på dette området.

NIFU-rapport 4/2015

Statistikk og indikatorer

I 2015 har NIFU deltatt i og bidratt til mange prosesser både nasjonalt og internasjonalt. Internasjonalt har deltakelsen i arbeidet med revisjon av retningslinjene for FoU-statistikk stått sentralt. Nasjonalt ble FoU-statistikk for 2013 publisert i Indikatorrapporten, og kartlegginger av flere forskningspolitisk viktige områder ble avsluttet og resultater publisert.

Et viktig mål for instituttet er å bidra aktivt til utviklingen av bedre og mer relevante indikatorer som grunnlag for utformingen av forsknings- og innovasjonspolitikken i Norge. Mange av indikatorene er basert på internasjonale konvensjoner og retningslinjer. I 2015, som i 2014, stod arbeidet med revisjon av den såkalte Frascati-manualen sentralt. Dette er en statistikkmanual skrevet av og for OECD-medlemslandenes nasjonale eksperter på FoU-statistikk, og NIFU har hatt en sentral rolle i revisjonsarbeidet. Den nye manualen ble publisert høsten 2015.

Nasjonalt har NIFU, i tråd med offentlige mål om mest mulig hensiktsmessige datainnsamlingsprosedyrer, arbeidet med å forenkle og samordne prosedyrer for innhenting av så vel regnskapsdata som persondata. Dette arbeidet fortsetter i 2016. Arbeidet i 2015 har særlig vært rettet mot universiteter og høgskoler. For helsesektoren bidrar NIFU gjennom sin observatørrolle i de regionale helseforetakenes strategigruppe for forskning, og deltakelse i andre arbeidsgrupper til forbedring og samordning av datahåndtering i ulike rapporterings- og styringssystemer.

NIFU har spilt en sentral rolle i arbeidet med rapporten *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer* som utgis årlig i samarbeid med Forskningsrådet og Statistisk sentralbyrå. 2015-utgaven, som ble lansert i et åpent seminar i Forskningsrådet i september, hadde *omstilling* som hovedtema.

Databasene ved NIFU representerer en rik datakilde som er unik både i nasjonal og internasjonal sammenheng. Et eksempel på et område som er analysert med utgangspunkt i slike datakilder er den kartleggingen av norsk polarforskning, som NIFU gjennomførte i 2015. Dette er den fjerde rapporten NIFU har publisert om temaet. Studiene av

Forskningsleder i 2015:
Susanne Lehmann Sundnes

Statistikk & indikatorer ivaretar det nasjonale ansvaret NIFU har for produksjon, analyse og formidling av statistikk og indikatorer for FoU-systemet. Her inngår utarbeidelse av FoU-statistikk, indikatorutvikling på FoU- og innovasjonsområdet, så vel som videreutvikling og drift av Forskepersonalregisteret og Doktorgradsregisteret og tilrettelegging og analyse av data fra vitenskapelig publisering og patentering.

polarforskning har dessuten bidratt til å generere andre prosjekter og publikasjoner i samarbeid med norske og internasjonale eksperter, foruten en tilsvarende kartlegging NIFU gjennomførte for danske myndigheter i 2014.

På den internasjonale arena deltar området i EU-prosjektet RISIS (*Research Infrastructure for Research and Innovation Policy Studies*) som har som hovedformål å bygge infrastruktur for deling av relevante data for forsknings- og innovasjonsstudier i en forskningspolitisk kontekst.

Studier av det faglige vitenskapelige personalet som står for forskningsaktiviteten, har i en årrekke vært et sentralt område ved NIFU. Mange rapporter og artikler om forskerrekuttering og forskermobilitet er publisert gjennom årene. Statistikk NIFU analyserte og publiserte i 2015 viste at det i 2014 for første gang var flere kvinner enn menn som fikk

tildelt en doktorgrad. Det ble dessuten gjennomført en analyse av doktorenes videre ferd gjennom postdoktorperiode og inn i akademien. NIFU har i 2015 arbeidet videre med mulighetene for flere studier av forskerpopulasjonen.

Forskningsleder i 2015: Susanne Lehmann Sundnes

Norsk polarforskning – forskning på Svalbard. Ressursinnsats og vitenskapelig publisering – Indikatorer 2014

Rapporten viser at, målt i relativt publiseringsvolum i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter, er Norge verdens femte største polarforskningsnasjon og den tredje største på forskning utført i Arktis. Ressursinnsatsen i 2014 var 1,8 mrd kr og 950 årsverk.

NIFU-Rapport 37/2015

Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer

I samarbeid med Forskningsrådet og SSB utgir NIFU årlig denne godt kjente og mye brukte rapporten, som er et viktig bidrag til kunnskapsgrunnlaget om det norske systemet. Rapporten inneholder tidsserier, internasjonale sammenligninger og stoff om input, output, samarbeid og resultater. NIFU har det redaksjonelle hovedansvaret.

A Guide to Understanding Higher Education Statistics in the Nordic Countries.

Rapporten er skrevet i samarbeid med de andre nordiske produsentene av FoU-statistikk. Her fremheves likheter, forskjeller og utfordringer i de nordiske landenes FoU-statistikk for universitets- og høyskolesektoren. Rapporten tar for seg blant annet finansiering, konsentrasjon og utviklingstrekk.

NIFU Working Paper 9/2015

FoU-ressurser innenfor bioteknologi, marin/havbruk, velferd og utdanning 2013

NIFU kartlegger regelmessig FoU-innsatsen innenfor prioriterte tematiske forskningsområder, basert på en kombinasjon av data fra den nasjonale FoU-statistikken og enkle spørreundersøkelser. Resultatene gir et kunnskapsgrunnlag for å kunne følge områdene over tid, noe som er viktig i en forskningspolitisk sammenheng.

Ressursinnsatsen i medisinsk og helsefaglig FoU i 2013. En analyse basert på FoU-statistisk materiale

Rapporten viser at medisin og helsefag utgjør det største fagområdet i Norge, når vi ser universiteter, høgskoler, forskningsinstitutter, universitetssykehus og andre helseforetak under ett. Det er også dette fagområdet som har hatt størst vekst de senere årene.

Rapport 25/2015

Veien fra postdoktor til akademien. En statistisk analyse av postdoktorenes karriere ved utdannings- og forskningsinstitusjonene.

NIFU har sett nærmere på postdoktorene i 2001, 2005 og 2009 og deres akademiske karriere, som betydningen av fagområde, finansiering, sted for avlagt doktorgrad, kjønn, alder, mobilitet og arbeidssted for videre karriere.

NIFU Arbeidsnotat 15/2015

NIFU - Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning Styrets beretning 2015

Virksomhetens art og tilholdssted

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) er et uavhengig samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt. NIFU er en frittstående allmennyttig stiftelse, basert i Oslo. Direktør er Sveinung Skule.

NIFUs forskningsområder omfatter hele det kunnskapspolitiske området – fra grunnopplæring, via høyere utdanning til forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i arbeidslivet. NIFU har nasjonalt ansvar for produksjon, analyse og formidling av statistikk og indikatorer for det samlede norske FoU- og innovasjonssystemet. Instituttets visjon er: Forskning for et bedre kunnskapssamfunn

Organisering og faglig aktivitet

Instituttet er organisert i fire forskningsområder som alle bidro med gode faglige resultater i 2015. Mange av prosjektene gikk på tvers av forskningsområdene.

Innenfor *Studier av grunnopplæringen* har instituttet gjennomført en rekke prosjekter om kvalitet, styring og organisering i videregående opplæring. En større studie av yrkesfag med svak forankring i arbeidslivet danner en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for å utforme en ny struktur for utdanningsprogrammene i norsk fagopplæring. Studien viste at flere større fag ikke primært retter seg mot et fagområde i arbeidslivet, men har preg av å være grunnutdanning for videre utdanning. En annen studie handler om forsøk med såkalte vekslingsmodeller, der målet er at elevene skal komme tidligere ut i bedrift. Studien viste at det er vanskelig å etablere vekslingsmodeller som representerer noe radikalt annerledes enn hovedmodellen for fagopplæring med to år i skole og to i bedrift. En større studie av kvalitet, innhold og relevans i de studieforberedende løpene i videregående opplæring viste at de nye studentenes lese- og skriveferdigheter er for dårlig utviklet og at videregående utdanning ikke gjør studentene tilstrekkelig forberedt for læringsformer i høyere utdanning som krever konsentrasjon, dybdeforståelse og undring. Rapporten vakte betydelig oppmerksomhet i media. En annen rapport fra prosjektet viste at realfagselever har størst grad av direkte overgang til høyere utdanning, og lavest andel som ikke har begynt i høyere utdanning innen fem år etter grunnskolen. Også når det gjelder opptjente studiepoeng og frafall, kommer realfagselevne best ut. Det er også gjort flere studier av IKT-støttet læring. En kvasi-eksperimentell studie viste eksempelvis ingen forskjeller i skrivehastighet mellom elever som har fått skriveopplæring på nettbrett sammenlignet med elever som har fått mer tradisjonell opplæring.

Aktiviteten innenfor *Studier av høyere utdanning* var preget av strukturendringene og politisk oppmerksomhet om kvalitet i høyere utdanning. Antologien «Hva skjer i høyere utdanning» tar pulsen på endringene, og undersøker ulike forhold som påvirker kvalitet. Strukturendringene har medført større etterspørsel fra høyere utdanningsinstitusjoner som ønsker bistand til å vurdere fusjoner, organisering og styringsformer. Andre prosjekter har undersøkt offentlige virkemidler for å styrke kvaliteten. Et eksempel er evalueringen av Sentre for fremragende utdanning, som viste at slike sentre er et godt virkemiddel både for å bidra til integrasjon og samarbeid om kvalitetsutviklingen internt ved institusjonene og for å takle fagspesifikke kvalitetsutfordringer. Gjennom årlige Kandidatundersøkelser overvåker NIFU arbeidsmarkedssituasjonen for kandidater fra høyere utdanning. Årets undersøkelse viste blant annet at realistene sliter betydelig mer enn teknologene med overgangen til arbeid, også tre år etter fullført utdanning. Dette er et nytt utviklingstrekk i arbeidsmarkedet. Også en studie av kompetansebehovene i NHO-bedriftene indikerer at næringslivet ser betydelig større behov for de yrkesrettede teknologiutdanningene enn de disiplinorienterte realistutdanningene.

Innenfor *Studier av forskning og innovasjon* gjennomførte NIFU en større evaluering av virkemidlene for kommersialisering. Evalueringen ble lansert på Arendalsuka, med kommentarer fra kunnskapsministeren. Evalueringen viste at støtteapparatet for kommersialisering gjennom universitetenes teknologioverføringskontorer har blitt mer profesjonelt og effektivt, men at man ikke har fått en bred kultur for kommersialiseringsarbeidet ved universiteter og høyskoler. Kultur for kommersialisering i academia bør bygges nedenfra og en større satsing på studententreprenørskap er en nøkkelfaktor for å lykkes. En annen studie av det tradisjonelt sterke samarbeidet mellom NTNU og SINTEF viste at samarbeidet i økende grad oppleves som utfordrende, blant annet på grunn av overlappende roller og kompetanse, og på grunn av økt formalisering og «transaksjonsorientering» av samarbeidet. Studien kan være en indikasjon på at samarbeidet mellom

institutter og universiteter generelt kan stå ovenfor en mer utfordrende periode. En studie av ringvirkningene fra Forskningsrådets programsatsinger innenfor rusmiddelforskning og psykisk helse har gitt muligheten for å utvikle nye metoder innenfor studier av samfunnseffekten av forskning, som det er sterkt økende interesse for både i Norge og internasjonalt. Studien fant blant annet at sentrale brukere i politikk og forvaltning i liten grad forholder seg direkte til programforskningen, og at påvirkning på politikk og praksis skjer på en mer indirekte måte.

Arbeidet med den årlige Indikatorrapporten utgjorde også i 2015 en dominerende del av virksomheten innenfor *FoU-statistikk og indikatorer*. Rapporten gir en samlet oversikt over status og utviklingstrekk i Norge innenfor forskning, innovasjon, vitenskap og teknologi. NIFUs statsbudsjettanalyse for 2016 viste at offentlige bevilgninger til forskning for første gang vil utgjøre 1% av BNP, noe som har vært et viktig forskningspolitisk mål i mange år. Instituttet har videre gjennomført en rekke studier av kjønn og karrierer i forskning. En bibliometrisk studie viste at kvinner publiserer i gjennomsnitt 10 til 20 prosent mindre enn menn, også kontrollert for stilling og alder. NIFUs doktorgradsstatistikk viste på den annen side at 2014 ble det første året der flere kvinner enn menn tok doktorgrad.

NIFUs forskerpersonalregister er en individbasert database som er kilde til mange interessante analyser. En studie av postdoktorenes karriere basert på registeret viste at etter 8 år har bare en tredjedel av postdoktorene fast vitenskapelig/faglig stilling, mens andelen i midlertidig forskerstilling er 10 prosent. Om lag 40 prosent har forlatt utdannings- og forskningsinstitusjonene. Postdoktorer med utenlandsk doktorgrad forlater i større grad norske utdannings- og forskningsinstitusjoner til fordel for en karriere i arbeidslivet for øvrig eller i utlandet. Det er kun mindre forskjeller mellom mannlige og kvinnelige postdoktorers karriereutvikling.

Akademisk konkurransedyktighet

NIFU fikk gjennom året tilslag på flere større prosjekter i Norges forskningsråd – noe som indikerer solid vitenskapelig kompetanse og akademisk konkurransedyktighet. Finansieringen fra Forskningsrådets programmer økte med hele 58% fra året før, i tråd med NIFUs strategiske mål. Særlig viktig og nyskapende er et nytt prosjekt som bruker randomiserte, kontrollerte forsøk for å undersøke effektene av økt læretetthet i barneskolens matematikkundervisning. Prosjektet vil kunne bidra vesentlig til ny kunnskap i den mangeårige utdanningspolitiske debatten om effektene av flere lærere i klasserommet. NIFU fikk også midler fra Forskningsrådet for å studere effektene av læring i seniorfasen og hvordan dette virker inn på yrkesdeltakelse og pensjoneringsatferd.

Nordiske og internasjonale prosjekter

NIFU deltok i 2015 i fire nordiske forskningsprosjekter finansiert av NordForsk, Nordisk Energiforskning og Det Strategiske Forskningsråd i Danmark. Gjennom prosjektene ble samarbeidet med universitetsmiljøer i alle de nordiske landene videreutviklet og styrket. I tillegg gjennomførte instituttet flere mindre oppdragsprosjekter for nordiske organer, og for svenske og danske utdannings-, og forskningsmyndigheter.

NIFU deltar som partner i prosjektet *Research Infrastructures for Research and Innovation Policy Studies* under EUs 7. rammeprogram. Prosjektet skal utvikle en infrastruktur for å dele og tilgjengeliggjøre europeiske data om forskning og innovasjon, bidra til mer evidensbasert forsknings- og innovasjonspolitikk, og til utvikling av nye policy-indikatorer på forsknings- og innovasjonsområdet i Europa. Instituttet har deltatt i en rekke søknader til Horizon 2020, men så langt ikke fått gjennomslag.

Instituttet arbeidet med flere europeiske oppdragsprosjekter innenfor høyere utdanning, forskning og innovasjon, blant annet for EU-kommisjonen og for tsjekkiske og nederlandske forskningsmyndigheter. NIFU vant også konkurransen om å være norsk partner i OECD-undersøkelsene blant barnehagelærere og blant skolelærere og skoleledere.

Publisering og formidling

Resultatene fra alle NIFUs oppdragsprosjekter publiseres åpent i instituttets rapportserie, eller i andre rapportserier. Det ble gitt ut 72 rapporter i egne serier i 2015. Instituttet gir ut *Forskningspolitikk – fagbladet for forskning, høyere utdanning og innovasjon*, med støtte fra Norges forskningsråd. Bladet er redaksjonelt uavhengig, og har egne landredaktører for Sverige og Danmark.

Foreløpige resultater viser at instituttets ansatte hadde 55 vitenskapelige publikasjoner i 2015. Av disse var det 1 monografi (nivå 2), 34 vitenskapelige tidsskriftsartikler (10 på nivå 2) og 20 artikler/kapitler i vitenskapelige antologier (4 på nivå 2). Totalt antall publikasjonspoeng ble 47,5 (gammelt system), mot

47,7 året før. I ny beregningsmodell fra 2015 fikk NIFU 60,7 publikasjonspoeng, men dette er ikke sammenlignbart med tidligere tall.

Instituttet har også i 2015 drevet omfattende brukerrettet formidling i form av over 180 foredrag på seminarer og konferanser. Årskonferansen i 2015 hadde som tema *Kvalitet og relevans – sammenheng eller motsetning* *Veivalg for kunnskapsnasjonen* og tok for seg dette temaet både innen forskning, høyere utdanning og fagopplæring. Konferansen ble åpnet av Kunnskapsministeren og samlet rundt 300 deltakere. Flere andre konferanser og seminarer i tilknytning til forskningsaktivitetene bidro også til å befeste instituttets rolle som møteplass for faglig og kunnskapspolitisk debatt. Instituttets forskningsresultater ble formidlet både i allmennrettede og i sosiale medier. NIFU ble omtalt 277 ganger i skandinaviske papirmedier og 599 ganger på nett. Det er noe lavere enn året før, da tallene var 313 og 785. Antall innslag i radio/TV økte fra 8 til 15.

Arbeidsmiljø og kompetanse

Totalt 72 faglig ansatte var tilknyttet forskningsområdene i løpet av året. Av disse hadde 16 personer bistilling ved instituttet. (13 personer hele året, og 3 som i løpet av året gikk over fra 100 % til 20 % stilling). Ved utgangen av 2015 var det 11 personer i administrasjonen. Av det faglige personalet i hovedstilling hadde 78 % prosent doktorgrad eller tilsvarende kompetanse. Medarbeiderne i NIFU har hovedsakelig bakgrunn fra ulike samfunnsfag.

NIFU har et partssammensatt arbeidsmiljøutvalg. Virksomheten har ett verneombud. Sykefraværet i 2015 var på 2,99 prosent mot 2,97 prosent i 2014. Det er ikke registrert ulykker med personskade på arbeidsplassen i 2015.

Nye lokaler

Den 21. september 2015 flyttet NIFU inn i nye lokaler i Økernveien 9 på Tøyen. Bakgrunnen var at leiekontrakten i tidligere lokaler løp ut 01.01.2016. Både pris, standard og fasiliteter gjorde at NIFU valgte å flytte til nyoppussede lokaler i Økernveien i september 2015. Flytteprosessen gikk som planlagt, både praktisk og økonomisk.

Ytre miljø

NIFU påvirker i liten grad det ytre miljø hva angår forurensning og støy. NIFU har rutiner for miljømessig korrekt avfallshåndtering, innbefattet kildesortering av papp, papir, glass, metall, EE-avfall og restavfall. Ingen ansatte har fast parkeringsplass.

Likestilling

NIFUs ansatte besto ved årsskiftet av 51 prosent kvinner og 49 prosent menn. I ledergruppen var 38 prosent kvinner, og 3 av 7 styremedlemmer var kvinner. Det er ingen forskjeller i lønnsplussinger grunnet kjønn. NIFU er en IA-bedrift og arbeidsplassen tilpasses ved behov.

Utsikter

Markedsutsiktene og utsiktene for kapasitetsutnyttelse i 2016 er gode for alle forskningsområdene. Totalt er 89 % av kapasiteten for 2016 belagt med kontraktsfestede prosjekter ved inngangen til året, noe som er 17% høyere enn på tilsvarende tidspunkt i fjor. I tillegg til dette kommer basisbevilgningen, som utgjør om lag 17 % av kapasiteten, slik at total belagt kapasitet utgjør 106%. Erfaringsmessig vil en del aktivitet forskyves i tid på grunn av forhold utenfor instituttets kontroll, eksempelvis at prosjektene venter på data.

Hovedbildet for *utdanningsforskningen* er positivt, med et betydelig innslag av langsiktighet. Det ventes flere større utlysninger fra Forskningsrådets store FINNUT-program (Forskning og innovasjon i utdanning) som varer fram til 2023. Oppdragsmarkedet er preget av at styrking av utdanningssystemet står høyt på den politiske dagsorden, noe som skaper behov for kunnskapsgrunnlag på feltet. Hovedtrekkene i markedssituasjonen forventes å vedvare også utover 2016, men avslutningen av et større strategisk forskningsprosjekt for Kunnskapsdepartementet innenfor høyere utdanning innebærer likevel at det kan bli en utfordring å opprettholde like høy andel langsiktig finansiering på området. Innenfor studier av grunnopplæring forventes ingen større endringer i markedssituasjonen, men utvidelsen av NIFUs forskningsaktivitet blant annet på barnehagefeltet innebærer nye inntektsmuligheter. I det europeiske oppdragsmarkedet har det vært en viss økning i kommisjonens utlysninger av prosjekter om høyere utdanning, men det er usikkert hvordan dette vil utvikle seg. Det er få utlysninger på utdanningsfeltet i Horisont 2020, men utdanningsforskning kan være en del av tverrfaglige prosjekter om ulike samfunnsutfordringer, som inkludering, økonomisk vekst, innovasjon og IKT.

På forsknings- og innovasjonsområdet har det nasjonale oppdragsmarkedet vært mer svingende. Prosjektene er ofte kortere, det er mange evaluerings- og utredningsprosjekter hvor forskningskompetanse bare i begrenset grad verdsettes, og hvor konkurransen fra konsultentselskapene er hard. Oppdragsmarkedet har tatt seg noe opp, men er fortsatt preget av kortsiktighet. I bidragsmarkedet innebærer etableringen av Forskningsrådets program FORINNPOL (Forskning for Forsknings- og innovasjonspolitik) betydelige muligheter for langsiktig finansiering. Det er også relevante utlysninger både innenfor Horisont 2020 og i det nordiske markedet

På Statistikk- og indikatorområdet er det økende behov for undersøkelser av prioriterte områder i forskningspolitikken, og gode utsikter for høy aktivitet også i 2016 og framover.

Selv om markedet i hovedsak er godt vil svingninger og kortsiktighet også i 2016 sette krav til fleksibel bruk av kompetansen og andre tiltak for å utnytte forskerkapasiteten best mulig.

Redegjørelse for årsregnskapet og forutsetning om fortsatt drift

Regnskapet for 2015 viser samlede driftsinntekter på kr 82.953.669. Driftskostnadene har vært kr. 81.096.536. Netto finansposter var kr. 623.685. Dette gir NIFU et resultat etter finansposter på kr. 2.480.818 i 2015. Skattekostnad blir kr. 419.142 og årsresultatet dermed kr. 2.061.676 i 2015.

Netto driftsinntekter har falt fra 73,7 mill. kr. i 2014 til 69,0 mill. kr. i 2015. Produktiviteten pr forskerårsverk har vært stigende fra 2014 til 2015, men antallet forskerårsverk har vært lavere. Personalkostnadene har derfor også falt fra 55,7 mill. kr. i 2014 til 52,6 mill. kr. i 2015.

Balansen viser en økning av fordringer på totalt 2,4 mill. kr., til 5,4 mill. kr. Dette skyldes flere kundefakturaer som ikke ennå har nådd forfallsdato. Til gjengjeld har prosjekter i arbeid blitt redusert med 930.000. Bankinnskudd har økt med 6,7 mill. kr. til 66,3 mill. kr. 3,4 mill. kr. av disse er husleiedepositorum fra Wergelandsveien 7 som er flyttet fra anleggsmidler til omløpsmidler.

Ved utgangen av 2015 er egenkapitalen kr. 39.162.570, opp kr. 2.061.676, men ned 1,8 prosentpoeng fra 50,8% til 49,0% grunnet høyere totalkapital enn ved fjoråret.

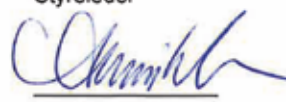

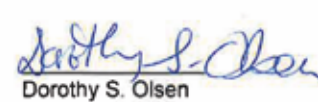

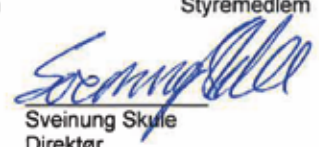
I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for 2016 og NIFUs langsiktige strategiske prognoser for årene fremover. NIFU er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Disponering av årets overskudd

Årets overskudd tilføres i sin helhet opparbeidet egenkapital.

Oslo, 09.03.2016

Styret i NIFU - Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

 Torbjørn Digernes Styreleder	 Kari Hoff Okstad Styremedlem	 Roar Tobro Styremedlem
 Annika Pontén Styremedlem	 Mette Wier Styremedlem	 Dorothy S. Olsen Styremedlem
 Liv Anne Støren Styremedlem	 Sveinung Skule Direktør	

Nordisk Institutt For Studier Av Innovasjon, Forskning Og Utdanning (NIFU)
Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2015	2014
Prosjektinntekter	2	55 308 005	58 131 669
Basisbevilgning	3	11 487 363	12 928 116
Faste oppdrag		16 158 301	13 702 020
Sum driftsinntekter		82 953 669	84 761 805
Direkte prosjektkostnader		13 899 448	11 101 336
Lønnskostnad	4, 5	52 596 003	55 682 515
Avskrivning på driftsmidler	6	1 207 662	1 171 052
Annen driftskostnad	4	13 393 422	13 202 045
Sum driftskostnader		81 096 536	81 156 947
Driftsresultat		1 857 133	3 604 858
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		586 969	782 472
Finansinntekt		177 629	99 369
Finanskostnad		140 913	40 148
Resultat av finansposter		623 685	841 693
Ordinært resultat før skattekostnad		2 480 818	4 446 551
Skattekostnad på ordinært resultat	10	419 142	98 754
Årsresultat	8	2 061 676	4 347 797
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		2 061 676	4 347 797
Sum overføringer		2 061 676	4 347 797

Nordisk Institutt For Studier Av Innovasjon, Forskning Og Utdanning (NIFU)
Balanse pr. 31.12.

Eiendeler	Note	2015	2014
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o.l.	6	3 923 938	1 830 366
Sum varige driftsmidler		3 923 938	1 830 366
Finansielle anleggsmidler			
Andre langsiktige fordringer		0	3 439 922
Sum finansielle anleggsmidler		0	3 439 922
Sum anleggsmidler		3 923 938	5 270 289
Omløpsmidler			
Prosjekter i arbeid	7	4 245 594	5 176 045
Fordringer			
Kundefordringer		3 951 300	1 795 754
Andre kortsiktige fordringer	4	1 459 573	1 219 302
Sum fordringer		5 410 873	3 015 056
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	66 294 102	59 590 663
Sum omløpsmidler		75 950 569	67 781 764
Sum eiendeler		79 874 506	73 052 053

Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Kontantstrømoppstilling

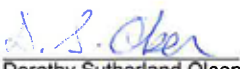

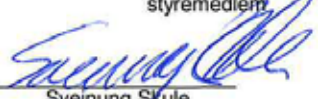
	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
+/- Resultat før skattekostnad	2 480 818	4 446 551
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	1 207 662	1 171 052
- Betalt skatt	-98 754	0
+/- Endring prosjekter i arbeid	930 451	-1 448 268
+/- Endring kundefordringer	-2 155 546	3 097 416
+/- Endring leverandørgjeld	1 656 991	-1 211 655
+/- Endring i andre tidsavgrensningsposter	5 983 050	4 261 883
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	10 004 672	10 316 979
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-3 301 233	-1 553 958
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3 301 233	-1 553 958
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
+ Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	6 703 439	8 763 021
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	59 590 663	50 827 642
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12	66 294 102	59 590 663

Nordisk Institutt For Studier Av Innovasjon, Forskning Og Utdanning (NIFU)
Balanse pr. 31.12.

Egenkapital og gjeld	Note	2015	2014
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	8	1 000 000	1 000 000
Sum innskutt egenkapital		1 000 000	1 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	38 162 570	36 100 894
Sum opptjent egenkapital		38 162 570	36 100 894
Sum egenkapital		39 162 570	37 100 894
Gjeld			
Andre avsetninger for forpliktelser		1 400 000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 547 645	2 890 654
Betalbar skatt	10	419 142	98 754
Skyldig offentlige avgifter		6 911 041	7 893 021
Forskudd fra kunder		20 807 981	17 215 305
Annen kortsiktig gjeld		6 626 127	7 853 424
Sum kortsiktig gjeld		39 311 936	35 951 159
Sum gjeld		40 711 936	35 951 159
Sum egenkapital og gjeld		79 874 506	73 052 053

Oslo, 09.03.2016

Styret i Nordisk Institutt For Studier Av Innovasjon, Forskning Og Utdanning (NIFU)

 Torbjørn Digetnes styreleder	 Kari Hoff Okstad styremedlem	 Roar Tobro styremedlem
 Annika Pontén styremedlem	 Mette Wier styremedlem	 Dorothy Sutherland Olsen styremedlem
 Liv Anne Støren styremedlem		 Sveinung Skule daglig leder

**NIFU - Nordisk Institutt for studier av
 innovasjon, forskning og utdanning**
Noter til regnskapet 2015
Note 1 - Regnskapsprinsipper
Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk i Norge.

Inntekter

Inntektsføring av prosjekter skjer løpende, i takt med fullføring av prosjekter.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Skatt

NIFU ble i 2010 vurdert som fullt ut skattepliktig fra og med inntektsåret 2008, og det avsettes for betalbar skatt på årets resultat.

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 25 % av disse forskjellene. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Pensjon

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og tilfredsstillende disse kravene gjennom ordning med medlemskap i Statens pensjonskasse. Kostnader og forpliktelser avhenger av pensjonskassens til enhver tid gjeldende vilkår.

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader. Det vises forøvrig til note 4 og 5.

Note 2 - Prosjektinntekter

	2015	2014
Norges Forskningsråd	18 822 226	11 624 694
Departementer og underliggende etater	27 510 637	36 307 939
Utland inkl. nordiske organisasjoner	5 630 156	5 216 103
Andre	3 343 330	4 972 933
Diverse inntekter	1 656	10 000
Sum	55 308 005	58 131 669

**NIFU - Nordisk Institutt for studier av
 innovasjon, forskning og utdanning**
Noter til regnskapet 2015
Note 3 - Basisbevilgning

Grunnbevilgningen er på kr 13 637 000 og utgjør instituttets tilskudd. Grunnbevilgning skal brukes til å vedlikeholde og fremme oppgaver innen instituttets kjerneområder knyttet til strategisk fagutvikling, individuell kompetanseutvikling, vitenskapelig publisering og formidling. Det er ikke knyttet tilbakebetalingsforpliktelser til tilskuddet.

Årets bevilgning økes ved at overføringer fra 2014 kommer i tillegg. Imidlertid overføres en udisponert del av bevilgningen til 2016, slik:

Basisbevilgning	Fra 2014	Bevilgning 2015	Overført 2016	Anvendt 2015
Grunnbevilgning	1 707 364	13 637 000	-3 857 002	11 487 363
Sum				11 487 363

Note 4 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte med mer.

Lønnskostnader	2015	2014
Lønnskostnader	39 102 507	41 831 355
Arbeidsgiveravgift	6 639 756	6 740 381
Pensjonskostnader	5 191 865	5 277 270
Andre personalkostnader	1 661 875	1 833 509
Sum	52 596 003	55 682 515

Antall årsverk sysselsatt	63	67
---------------------------	----	----

Ytelser til ledende personer	Direktør	Styret
Lønn / honorarer	1 058 892	342 318
Pensjonsutgifter	20 722	
Annen godtgjørelse	12 582	
Sum	1 092 196	342 318

Revisor

Kostnadsført honorar fordeles på følgende måte (ekskl. mva):	2015	2014
Lovpålagt revisjon	133 000	115 000
Utarbeidelse av regnskap, noter og kontantstrømoppstilling	11 250	17 500
Utarbeidelse av likningspapirer	14 100	16 000
Attestasjon prosjekter	14 140	3 500
Annen bistand	35 485	110 650
Sum	207 975	262 650

Lån til ansatte

Lån til ansatte inngår i andre fordringer og utgjør kr 101 700. Lånene er regulert i særavtalens 4.3 om lønnsforskudd. Lånene er rentefrie. Rentefordelen ved lønnsforskudd er skattepliktig dersom lønnsforskuddet overstiger 3/5 av folketrygdens grunnbeløp, eller tilbakebetalingstiden er over ett år.

**NIFU - Nordisk Institutt for studier av
 innovasjon, forskning og utdanning**
Noter til regnskapet 2015
Note 5 - Pensjonskostnader

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Stiftelsens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Kostnader og forpliktelser avhenger av pensjonskassens til enhver tid gjeldende vilkår.

Pr 31.12.15 er det 75 personer som inngår i ordningen.

	2015	2014
Årets betalte pensjonspremie	5 498 529	6 081 230

Stiftelsens pensjonsordning er en ytelsesbasert ordning, som gir ansatte rett til fremtidige pensjonsytelser. Det følger av Norsk RegnskapsStandard nr. 6 Pensjonskostnader, at slike ytelsesbaserte ordninger skal årlig beregnes og avsettes for.

Ordningen som Stiftelsen har hos Statens Pensjonskasse er derimot en "flerforetaksordning" hvor NIFU som arbeidsgiver ikke er tildelt et eget "fiktivt fond" i Statens Pensjonskasse. Av denne grunn foreligger det ikke tilstrekkelig informasjon til å beregne og bokføre ordningen som en ytelsesbasert ordning. I tråd med NRS nr. 6 er derfor årets betalte pensjonspremie bokført som årets pensjonskostnad.

Note 6 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

	Kunst	EDB	Inventar	Påkostning lokaler	Sum
Anskaffelseskost 31.12.	75 650	7 037 145	851 939	90 878	8 055 612
Tilgang 2015	0	972 034	2 276 299	52 900	3 301 233
Avgang 2015	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	75 650	8 009 179	3 128 238	143 778	11 356 845
Akk. avskr. 1.1.	0	5 382 990	787 224	55 032	6 225 246
Akk. Avskr. 31.12.	0	6 381 885	984 052	66 971	7 432 908
Bokført verdi 31.12.	75 650	1 627 294	2 144 186	76 807	3 923 938
Avskrivninger 2015	0	998 895	196 828	11 939	1 207 662
Økonomisk levetid		3 år	10 år	10 år	
Ikke balanseførte driftsmidler			Årlig leie	Avtalen utløper	
Kopimaskiner/printere			206 410	2016	

Note 7 - Prosjekter i arbeid/opptjente, ikke fakturerte inntekter

	2015	2014
Prosjekter i arbeid 1.1.	5 176 045	3 727 777
Prosjekter i arbeid 31.12.	4 245 594	5 176 045
Endringer prosjekter i arbeid	-930 451	-6 504 618

**NIFU - Nordisk Institutt for studier av
 innovasjon, forskning og utdanning**
Noter til regnskapet 2015
Note 8 - Egenkapital

	Grunnkapital	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital 1.1.	1 000 000	36 100 894	37 100 894
Årets resultat		2 061 676	2 061 676
Egenkapital 31.12.	1 000 000	38 162 570	39 162 570

Note 9 - Bankinnskudd

I posten inngår	2015	2014
Bundne bankinnskudd vedr. skattetrekk	2 230 435	2 304 772

Note 10 - Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg på	2015	2014
Betalbar skatt	419 142	98 754
Endring utsatt skatt	0	0
Sum skattekostnad	419 142	98 754

Beregning av årets skattegrunnlag

Resultat før skatt	2 480 818	4 446 551
Permanente forskjeller	8 492	32 665
Endring i midlertidige forskjeller	-936 933	-346 733
Anvendelse av fremførbart underskudd	0	-3 766 728
Årets skattegrunnlag	1 552 377	365 755
Betalbar skatt 27%	419 142	0

Oversikt over midlertidige forskjeller

	Endring	2015	2014
Driftsmidler	-936 933	-2 409 658	-3 346 591
Underskudd til framføring	0	0	0
Sum	-936 933	-2 409 658	-3 346 591
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt/skattefordel	936 933	2 409 658	3 346 591
Grunnlag for beregning av utsatt skatt/skattefordel	0	0	0
Utsatt skatt (25% / 27%)	0	0	0

Tlf : 23 11 91 00
Fax: 23 11 91 01
www.bdo.no

Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikta
0121 Oslo

Til styret i NIFU - Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for NIFU - Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning, som viser et overskudd på kr 2 061 676. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til NIFU - Nordisk Institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning per 31. desember 2015, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Revisors beretning - 2015 - NIFU - Nordisk Institutt
for studier av innovasjon, forskning og utdanning, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

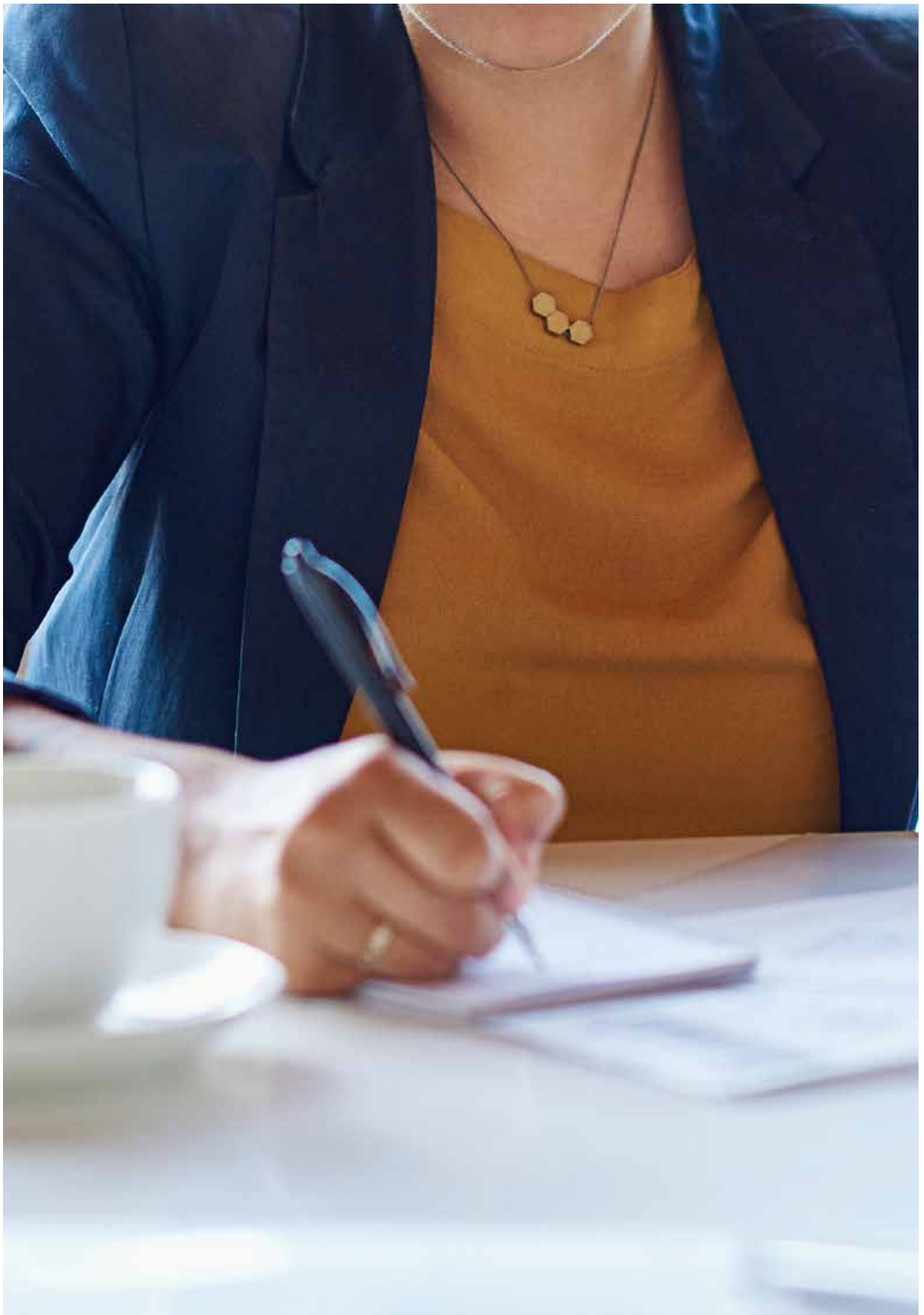
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 13. mai 2016
BDO AS

Erik Lie
Statsautorisert revisor

Administrasjon og ledelse

NIFU har en effektiv administrasjon som sørger for at forskerne får mest mulig tid til faglige gjøremål. Av NIFUs 62,7 årsverk utgjorde ledelse og administrasjon 11,6 årsverk. Disse hadde ansvar for et bredt spekter av oppgaver innen personal, økonomi, kommunikasjon, bibliotek og IKT.

Økonomi- og personalmedarbeiderne har ansvar for økonomistyring, lønn, regnskap og administrativ oppfølging av prosjektporteføljen. Økonomi- og regnskapstjenester kjøpes av Evry som også drifter NIFUs regnskaps- og timeføringssystem. To IKT-medarbeidere sørger for effektiv IKT-drift.

NIFUs kommunikasjonsrådgiver jobber aktivt for å formidle NIFUs forskningsarbeid gjennom fag- og dagspresse, sosiale medier og frokostmøter. Arbeidet innebærer også støtte til den enkelte forsker med å tilrettelegge for god forskningsformidling.

Administrasjonen har også ansvar for å drifte NIFUs forskningspolitiske bibliotek. Dette fagbiblioteket er åpent for allmennheten når bibliotekaren er tilstede. Frem til juli 2015 kjøpte NIFU bibliotekartjenester fra Høgskolen i Oslo og Akershus for å ivareta den daglige driften av biblioteket. Etter at HiOA sa opp avtalen, har NIFU egenhendig driftet biblioteket.

NIFU har eget sentralbord og egen resepsjon, med ansvar for bl.a. post og arkiv. I tillegg drifter NIFU sin egen kantine.

Lokaliteter

Den 21. september 2015 flyttet NIFU inn i nye lokaler i Økernveien 9 på Tøyen. Bakgrunnen var at leiekontrakten i Wergelandsveien 7, der NIFU har holdt til siden 2005, løp ut 01.01.2016. Både pris, standard og fasiliteter gjorde at NIFU valgte å flytte til nyoppussede lokaler i Økernveien i september 2015.

NIFU disponerer fire etasjer med cellekontorer, møterom, kantine, åpent kontorlandskap og takterrasse. Administrasjonen har ansvar for daglig vedlikehold av lokalene.

Formidling, informasjon og kommunikasjon

NIFU har en egen kommunikasjonsrådgiver, samt en bibliotekar i halv stilling, som begge hjelper den enkelte forsker med å tilrettelegge for god kommunikasjon og informasjon, og arbeider for å øke instituttets synlighet. Dette inkluderer formidling gjennom en rekke ulike kanaler. Viktig er instituttets tilstedeværelse i riksdekkende medier og ikke minst på nett, herunder egne websider og sosiale medier.

Ved siden av formidling og kommunikasjon i ulike medier, arrangerte NIFU i 2015 frokostmøter og seminarer.

NIFUs seminarvirksomhet

NIFU avholder seminarer der utvalgte temaer belyses av forskere, politikere og representanter for næringsliv. I tillegg arrangeres workshops og større konferanser i tilknytning til instituttets arbeidsområder.

I 2015 ble boken *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* utgitt. Forfatterne presenterer forskning som tar utgangspunkt i hvordan ansatte i norsk høyere utdanning tenker angående kvalitet, kort sagt hvordan de forholder seg til forventningene

samfunnet har til dem. Nicoline Frølich ved NIFU er redaktør. Øvrige bidragsytere er også tilknyttet NIFU.

Pennal eller Pad – hvilke verktøy bør dominere den første skriveopplæringen? Spørsmålet ble stilt som tema for et frokostseminar i oktober. I Norge har noen skoler begynt å eksperimentere med nettbrett. Hva tjener vi ved å gå fra blyant og papir til nettbrett, og hva går tapt? For å diskutere temaet kom kalligraf Helene C. Jensen, skoleutvikler Annika Agélii Genlott og forskningsleder hos Senter for IKT i utdanningen, Ola Berge. Sabine Wollscheid ved NIFU oppsummerte forskningen som er gjort på feltet.

Under Arendalsuka 2015 var NIFU representert ved to seminarer. Det ene omhandlet kompetanse for fremtidens Norge. Hvordan kan vi sikre oss den kompetansen Norge vil trenge i fremtiden? Hva kan fremtidsstudier fortelle – og hva kan de

Forsker ved NIFU Jørgen Sjaastad leder det første frokostseminaret i NIFUs nye lokaler på Tøyen. Temaet er verktøy i den første skriveopplæringen.

Oversikt over seminarer og konferanser i 2015

- Seminar 19. november: What is Food2Waste2Food?
- Frokostseminar 27. oktober kl. 08.15–09:30: Pennal eller Pad – hvilke verktøy bør dominere den første skriveopplæringen?
- Lansering av Indikatorrapporten 2015: Tid for bærekraftig omstilling – har vi kunnskapen som trengs?
- Årskonferansen 2015: Kvalitet og relevans – sammenheng eller motsetning?
- Arendalsuka: Torbjørn Røe Isaksen mottar NIFU-evaluering
- Arendalsuka: Kompetanse for fremtidens Norge
- Bokutgivelse: Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter.

ikke fortelle? Hvordan kan vi samarbeide om å møte disse utfordringene? NIFUs direktør Sveinung Skule var blant innlederne, sammen med kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen, NTNU-rektor Gunnar Bovim, forskningsleder Charlotte Skourup i ABB, og helse- og sosialdirektør i Kristiansand kommune Wenche Dehli.

Seminaret ble ledet av daværende debatt- og kulturredaktør i Bergens Tidende, Hilde Sandvik. Seminaret ble arrangert i samarbeid med Universitetet i Agder, Norges forskningsråd og Universitets- og høyskolerådet.

I 2014 fikk NIFU i oppdrag å evaluere virkemiddelapparatet for kommersialisering av offentlig finansiert forskning. Rapporten ble lansert under Arendalsuka, med innlegg av NIFU-forsker Olav Spilling, i tillegg til Daniel Ras-Vidal, daglig leder i Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge, James Lorens, Chief Scientific Officer i kreftbehandlingsselskapet BerGenBio, Anders Haugland, leder for Bergen Teknologioverføring, og Leo Grünfeld partner og forskningsleder i Menon.

Arrangører var Foreningen for Innovasjonsselskaper i Norge, Abelia og Forskningsrådet.

Årskonferansen

NIFUs årskonferanse ble avholdt på Litteraturhuset 29. mai 2015. Spørsmålene som ble stilt var: Er relevans og praktisk nytte den viktigste dimensjonen ved forsknings- og utdanningskvalitet – eller står

relevans i motsetning til faginterne begreper om kvalitet? Hvordan vektlegges relevans for arbeids- og næringslivet i vurderingen av kvalitet – og hva er implikasjonene for arbeidslivets styring og innflytelse over forskning, fagopplæring og høyere utdanning?

Konferansen ble innledet av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen, som snakket om forskjellige innfallsvinkler til kvalitet, som relevans og eksellens. Keynote-speaker var professor i statsvitenskap ved universitetet i Konstanz, Marius R. Busemeyer. Konferansen var den sjettede i rekken, og ble gjennomført som tidligere med tre parallellsesjoner:

- Kvalitet og relevans i forskning
- Kvalitet og relevans i høyere utdanning
- Kvalitet og relevans i fagopplæring

I den første sesjonen ble det stilt spørsmål om hvordan kravene til høy kvalitet og relevans praktiseres av den enkelte forsker. Forskningsleder ved NIFU, Espen Solberg, ledet sesjonen.

Den første innlederen var NIFU-forsker Siri B. Borlaug, som tok utgangspunkt i NIFUs evaluering av virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskningsresultater ved universiteter og høyskoler.

Andre innleder var Magnus Gulbrandsen, som er professor ved universitetet i Oslo og forsker ved NIFU. Mange av verdens mest banebrytende forskere har kombinert grunnforskning (for å få ny og grunnleggende vitenskapelig forståelse) og anvendt forskning (for å løse praktiske problemer i samfunnet). Men relativt få forskere ved norske

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen innleder NIFUs årskonferanse 2015

universiteter og høyskoler betrakter sin egen forskning som en kombinasjon av disse to.

Sesjonen ble avsluttet med diskusjon og kommentarer fra divisjonsdirektør Norges forskningsråd Anne Kjersti Fahlvik, prorektor NTNU Johan Hustad, og leder Forskerforbundet Petter Aaslestad.

I den andre parallellsesjonen, ledet av NIFU-direktør Sveinung Skule, ble kvalitet og relevans innen høyere utdanning (HU) diskutert. Nicoline Frølich presenterte hovedfunnene fra en ny bok om rikets tilstand i norsk høyere utdanning. Professor emeritus Lee Harvey, som i 1993 publiserte en av de mest siterte artiklene om kvalitet i høyere utdanning, ga en presentasjon om ulike kvalitetsbegrep i dagens høyere utdanning. Professor Bjørn Stensaker diskuterte utviklingen mot et mer demokratisk kvalitetsbegrep.

I påfølgende paneldebatt ble kvalitetsbegrepet videre diskutert av statssekretær i Kunnskapsdepartementet Bjørn Haugstad, NSO-leder Therese E. Lerøen, samt prorektor for forskning ved UiT Kenneth Ruud.

Kvalitet og relevans i fagopplæringen var tema i tredje parallellsesjon. Forskningsleder ved NIFU Vibeke Opheim var ordstyrer. Hvem definerer kvaliteten i fagopplæringen? Hvilken rolle spiller stat og næringsliv? Dette og flere spørsmål knyttet til bedriftenes, arbeidslivspartenes og statens særlige roller i utformingen av kollektive fagopplærings-systemer, ble løftet frem i denne sesjonen.

Professor Marius R. Busemeyer ga et internasjonalt perspektiv på og sammenlikning av systemer for

fag- og yrkesopplæring, mens professor Svein Michelsen snakket om tre sentrale forhold i fagopplæringens kontinuitet og endring: 1) en vedvarende liberalisering som har gitt arbeidsgivere betydelig rom i rekrutterings- og opplæringspraksiser, som har skapt store vansker med å finne frem til felles ordninger, 2) den sosialdemokratiske tradisjon og fremveksten av enhetsskolen, og 3) lærlingordningen og tradisjonen fra laugsvesenet.

Etter dette presenterte NIFU-forsker Håkon Høst funn fra en studie av kvalitet i fag- og yrkesopplæringen 2012-2015. De grunnleggende spørsmålene er hvem som skal styre kvaliteten i bedriftsopplæringen, og hvordan det kan gjøres. Høst fortalte at opplæringskontorene som ikke var tenkt som del av kvalitetsvurderingssystemet, likevel kontrollerer og følger opp. De har fått en gradvis større plass og har tatt over bedriftsbesøkene. Sesjonen ble avsluttet med kommentarer fra Trude Tinnlund fra LO og Espen Lynghaug fra NHO Mat og Drikke.

Årskonferansen ble etterfulgt av en sommerfest i NIFUs daværende lokaler i Wergelandsveien 7.

Lansering av Indikatorrapporten

Torsdag 24. september ble rapporten «Det norske forsknings- og innovasjonssystemet 2015 – statistikk og indikatorer» lansert i Norges forskningsråds nye lokaler. Indikatorrapporten 2015 gir oppdatert status for forskning og innovasjon i Norge. Rapporten gir også et internasjonalt overblikk og regionale sammenligninger.

Med fallende oljepriser har behovet for omstilling av norsk økonomi fått økt aktualitet. I tillegg kommer behovet for å løse store samfunnsutfordringer og fornye offentlig sektor. Med rapporten som bakgrunn ble det invitert til diskusjon om hvordan norsk forskning og innovasjon kan bidra til den omstillingen Norge står overfor.

NIFU i media

Antall medieoppslag plukket opp av Retriever for 2015 var 859, hvorav eksponeringen har vært sterkest i Aftenposten, Dagens Næringsliv, Klassekampen, Dagsavisen og Morgenbladet.

Mengden medieomtale varierer fra år til år og avhenger av instituttets aktivitet, den allmenne interessen for forskningsfunnene og nyhetsbildet for øvrig.

NIFU på Internett og sosiale medier

For NIFUs tilstedeværelse på nett er det ikke bare instituttets nettside som prioriteres, men også sosiale medier som Facebook og mikrobloggeren Twitter. I disse kanalene legger NIFU ut informasjon om nye forskningsrapporter, lenker til medieomtale, invitasjoner til seminarer og andre faglige aktiviteter relatert til virksomheten. Slik presenteres forskningen på interaktive arenaer hvor den kan nå ut raskt og til mange, og hvor det er lagt til rette for diskusjoner og deling.

NIFU har også et populært nyhetsbrev som sendes ut månedlig.

I underkant av 1150 profiler følger NIFU på Twitter og antallet har økt med flere hundre i året. På Facebook er antallet følgere noe under 850, et tall som også vokser betydelig for hvert år. Nyhetsbrev og sosiale medier medvirker i betydelig grad til en godt besøkt hjemmeside.

NIFUs fagbibliotek

NIFU drifter et nasjonalt fagbibliotek som dekker instituttets fagområder innen forskning, utdanning og innovasjon. Biblioteket er tilknyttet BIBSYS, og er dermed lett tilgjengelig for både interne og eksterne låntagere. Biblioteket befinner seg i NIFUs lokaler, og eksterne besøkende som ikke ledsages av en NIFU-ansatt kan besøke biblioteket når bibliotekaren er tilstede.

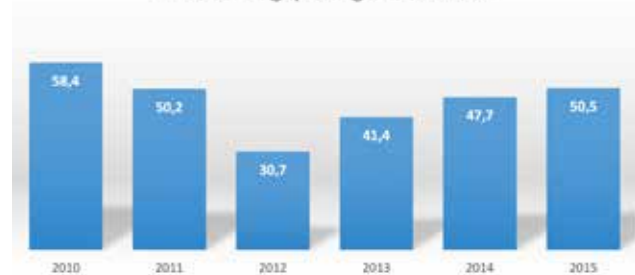
Biblioteket er plassert i instituttets lokaler med tidsskrifter og bøker på åpne hyller og studieplasser for besøkende. Eksterne besøkende må på forhånd avtale besøk med bibliotekar.

Høgskolen i Oslo og Akershus driftet NIFUs bibliotek frem til juli 2015. Nå drives det av NIFU alene, fremdeles med god tilgang på bibliotekfaglige tjenester og kompetanse.

Publiseringsoversikt

NIFU rapporterer all sin forskningspublisering til CRISTIN - Current Research Information System in Norway. Rapportering av vitenskapelig publisering i publikasjonsmodulen gir publiseringspoeng, som gir institusjonene bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet.

Publiseringspoeng 2010-2013

Ansatte og engasjerte i 2015

Ledelse

Skule, Sveinung	Direktør
Lekve, Kyrre	Ass. direktør (til 31.01.2015)
Opheim, Vibeke	Ass. direktør (fra 15.08.2015)

Forskningsledere

Opheim, Vibeke	Forskningsleder Grunnopplæring (til 15.08.2015)
Sundnes, Susanne Lehmann	Forskningsleder Statistikk og indikatorer
Solberg, Espen	Forskningsleder Forskning og innovasjon
Frølich, Noline	Forskningsleder Høyere utdanning

Faglig ansatte

Aksnes, Dag Westreng	Forsker 1
Arnesen, Clara Åse	Forsker 2
Benner, Mats	Forsker 1 (bistilling fra 01.07.2015)
Bjørnåli, Ekaterina	Forsker 2
Bleiklie, Ivar	Forsker 1 (bistilling)
Blystad, Marte	Rådgiver

Borlaug, Siri Brorstad

Forsker 2

Bugge, Markus Michaelsen	Forsker 2
Børing, Pål	Forsker 2
Carlsten, Tone Cecilie	Forsker 3
Caspersen, Joakim	Forsker 2 (sluttet 31.05.2015)
Coenen, Lars	Forsker 1 (bistilling)
Elken, Mari	Forsker 3
Fevolden, Arne	Forsker 2
Gjerustad, Cay	Forsker 3
Grøgaard, Jens	Forsker 1 (bistilling)
Gulbrandsen, Magnus	Forsker 1 (bistilling)
Gunnes, Hebe	Seniorrådgiver
Hansen, Teis Francqueville	Forsker 2 (bistilling)
Hauknes, Johan	Forsker 2

Siri Brorstad Borlaug

Disputerte med avhandlingen:
"Excellence and innovation
in research policy-external
steering and internal
responses"

Henaug, Inger	Rådgiver
Herstad, Sverre	Forsker 1
Hovdhaugen, Elisabeth	Forsker 2
Høst, Håkon	Forsker 1
Iversen, Eric James	Forsker 2
Kallerud, Egil	Spesialrådgiver
Klitkou, Antje	Forsker 1
Knell, Mark	Forsker 1
Kyvik, Svein	Forsker 1 (pensjonist fra 01.11.2015)
Langfeldt, Liv	Forsker 1
Larsen, Katarina	Forsker 2 (bistilling til 31.08.2015)
Lødding, Berit	Forsker 2
Markussen, Eifred	Forsker 1
Michelsen, Svein	Forsker 1 (bistilling)
Næss, Terje	Forsker 2
Olsen, Dorothy Sutherland	Forsker 2
Olsen, Bjørn Magne	Rådgiver
Piro, Fredrik	Forsker 2
Prøitz, Tine Sophie	Spesialrådgiver (bistilling)
Ramberg, Inge	Forsker 2
Reiling, Rune Borgan	Forsker 2
Reymert, Ingvild	Forsker 3
Rørstad, Kristoffer	Seniorrådgiver
Røsdal, Trude	Forsker 2
Røste, Rannveig	Forsker 3
Salvanes, Kari Veia	Forsker 2
Sandberg, Nina	Forsker 2 (sluttet 30.09.2015)
Sandsør, Astrid Marie	Forsker 3
Sandven, Tore Vang	Forsker 2
Sarpebakken, Bo	Seniorrådgiver
Schwach, Vera	Forsker 1
Scordato, Lisa	Seniorrådgiver
Seland, Idunn	Forsker 2
Sivertsen, Gunnar	Forsker 1
Sjaastad, Jørgen	Forsker 2
Skålholt, Asgeir	Forsker 3

Spilling, Olav R.	Forsker 1
Stensaker, Bjørn	Forsker 1 (bistilling)
Støren, Liv Anne	Forsker 1
Sweetman, Rachel	Forsker 3
Sörlin, Sverker	Forsker 1 (bistilling)
Tellmann, Silje Maria	Forsker 2
Thune, Taran	Forsker 1 (bistilling)
Tømte, Cathrine	Forsker 1
Vabø, Agnete	Forsker 1
Waagene, Erica	Forsker 3
Wendt, Kaja Kathrine	Seniorrådgiver
Wiborg, Øyvind	Forsker 2
Wiers-Jenssen, Jannecke	Forsker 1
Wiig, Ole	Forsker 2
Wollscheid, Sabine	Forsker 2
Waagene, Erica	Forsker 3
Aanstad, Siri	Forsker 3

Fellesfunksjoner, administrativt ansatte

Alvsvåg, Aina	Resepsjonsmedarbeider (26.01.2015-18.09.2015)
Fjellskaalnes, Lisbeth	Kantinestyrer
Hansen, Tove Karine	Konsulent
Hvalby, Jørgen Sundblad	Økonomisjef
Kildal, Wenche	Konsulent
Lampi, Claes	Administrasjonssjef
Landari, Morteza	IKT-leder
Molstadengen, Gunn Helen	Økonomirådgiver
Naimy, Bashir	IKT-konsulent (sluttet 09.10.2015)
Olsen, Andreas Hardhaug	Kommunikasjonsrådgiver
Pettersen, Mette	Økonomikonsulent
Sikora, Kristin	HR-leder
Skirstad, Torill	Personlrådgiver

Publikasjoner

Vitenskapelig artikler

- Airey, John, Lauridsen, Karen M., Räsänen, Anne, Salö, Linus, & Schwach, Vera. (2015). The Expansion of English-medium Instruction in the Nordic Countries. Can Top-Down University Language Policies Encourage Bottom-up Disciplinary Literacy Goals? *Higher Education*, 17. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10734-015-9950-2>
- Aksnes, Dag W., & Browman, Howard. (2015). An overview of global research effort in fisheries science. *ICES Journal of Marine Science*. doi: <http://dx.doi.org/10.1093/icesjms/fsv248>
- Bentley, Peter, Gulbrandsen, Magnus, & Kyvik, Svein. (2015). The relationship between basic and applied research in universities. *Higher Education*, 70(4), 689-709. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10734-015-9861-2>
- Borlaug, Siri Brorstad. (2015). Moral hazard and adverse selection in research funding: Centres of excellence in Norway and Sweden. *Science and Public Policy*, 11.
- Bugge, Markus, & Øiestad, Sara. (2015). The Micro-foundations of Regional Branching—the Case of Digitization of Publishing. *European Planning Studies*, 23(4), 764-784. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/09654313.2014.970131>
- Børing, Pål. (2015). The effects of firms' R&D and innovation activities on their survival: a competing risks analysis. *Empirical Economics*, 49(3), 1045-1069. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s00181-014-0901-z>
- Børing, Pål. (2015). Flexible parametric estimation technique for a competing risks model with unobserved heterogeneity: a Monte Carlo study. *Journal of Statistical Computation and Simulation*, 85(11), 2258-2275. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/00949655.2014.926363>
- Børing, Pål, Flanagan, Kieron, Gagliardi, Dimitri, Kaloudis, Aris, & Karakasidou, Aikaterini. (2015). International mobility: Findings from a survey of researchers in the EU. *Science and Public Policy*, 1-16. doi: <http://dx.doi.org/10.1093/scipol/scv006>
- Caspersen, Joakim. (2015). Teachers' Learning Activities in the Workplace: How Does Teacher Education Matter? *Creative Education*, 6(1), 46-63. doi: <http://dx.doi.org/10.4236/ce.2015.61004>
- Coenen, Lars. (2015). Engaging with changing spatial realities in TIS research. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 16, 70-72. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.eist.2015.07.008>
- Coenen, Lars, Hansen, Teis, & Rekers, Josephine V. (2015). Innovation Policy for Grand Challenges. An Economic Geography Perspective. *Geography Compass*, 9(9), 483-496. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/gec3.12231>
- Coenen, Lars, Moodysson, Jerker, & Martin, Hanna. (2015). Path Renewal in Old Industrial Regions: Possibilities and Limitations for Regional Innovation Policy. *Regional studies*, 49(5), 850-865. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/00343404.2014.979321>
- Fevolden, Arne Martin. (2015). Computer Capacity Utilization – A Multi-level Perspective on Decades of Decline. *Technology Analysis & Strategic Management*, 27(5), 517-531. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/09537325.2015.1012057>
- Fevolden, Arne Martin, Herstad, Sverre Johan, & Sandven, Tore Vang. (2015). Specialist supplier or systems integrator? The relationship between competencies and export performance in the Norwegian defence industry. *Applied Economics Letters*, 22(2), 153-157. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13504851.2014.931912>
- Gosens, Jorrit, Lu, Yonglong, & Coenen, Lars. (2015). The role of transnational dimensions in emerging economy 'Technological Innovation Systems' for cleantech. *Journal of Cleaner Production*, 86, 378-388. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.08.029>
- Gulbrandsen, Magnus, Thune, Taran Mari, Borlaug, Siri Brorstad, & Hanson, Jens. (2015). Emerging Hybrid Practises In Public–Private Research Centres. *Public Administration*, 93(2), 363-379. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/padm.12140>
- Hansen, Teis, & Coenen, Lars. (2015). The geography of sustainability transitions: Review, synthesis and reflections on an emergent research field. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 17, 92-109. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.eist.2014.11.001>
- Herstad, Sverre Johan, & Ebersberger, Bernd. (2015). On the Link between Urban Location and the Involvement of Knowledge-Intensive Business Services Firms in Collaboration Networks. *Regional studies*, 49(7), 1160-1175. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/00343404.2013.816413>
- Herstad, Sverre Johan, Sandven, Tore Vang, & Ebersberger, Bernd. (2015). Recruitment, knowledge integration and modes of innovation. *Research Policy*, 44(1), 138-153. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.respol.2014.06.007>

- Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). Working while studying: the impact of term time employment on dropout rates. *Journal of Education and Work*, 28(6), 631-651. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13639080.2013.869311>
- Huisman, Jeroen, Lepori, Benedetto, Seeber, Marco, Frølich, Noline, & Scordato, Lisa. (2015). Measuring institutional diversity across higher education systems. *Research Evaluation*, 24(4), 369-379. doi: <http://dx.doi.org/10.1093/reseval/rvv021>
- Høst, Håkon, Seland, Idunn, & Skålholt, Asgeir. (2015). Gender policies meet VET practices - the case of health and social care in Norway. *Journal of Vocational Education and Training*, 67(1), 109-126. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13636820.2014.958869>
- Klitkou, Antje, Bolwig, Simon, Hansen, Teis, & Wessberg, Nina. (2015). The role of lock-in mechanisms in transition processes: the case of energy for road transport. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 16, 22-37. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.eist.2015.07.005>
- Kyvik, Svein, & Aksnes, Dag W. (2015). Explaining the increase in publication productivity among academic staff: a generational perspective. *Studies in Higher Education*, 40(8), 1438-1453. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2015.1060711>
- Kyvik, Svein, & Thune, Taran Mari. (2015). Assessing the quality of PhD dissertations. A survey of external committee members. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 40(5), 768-782. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/02602938.2014.956283>
- Langfeldt, Liv, Benner, Mats, Sivertsen, Gunnar, Kristiansen, Ernst Herlof, Aksnes, Dag W., Borlaug, Siri Brorstad, . . . Pelkonen, Antti. (2015). Excellence and growth dynamics: A comparative study of the Matthew effect. *Science and Public Policy*, 42(5), 661-675. doi: <http://dx.doi.org/10.1093/scipol/scu083>
- Langfeldt, Liv, Bloch, Carter Walter, & Sivertsen, Gunnar. (2015). Options and limitations in measuring the impact of research grants - Evidence from Denmark and Norway. *Research Evaluation*, 24(3), 256-270. doi: <http://dx.doi.org/10.1093/reseval/rvv012>
- Martin, Hanna, & Coenen, Lars. (2015). Institutional context and cluster emergence: the biogas industry in southern Sweden. *European Planning Studies*, 23(10), 2009-2027. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/09654313.2014.960181>
- Olsen, Andreas Hardhaug. (2015). Wilhelm Röpke and Richard C. Koo on Secondary Deflations and Balance Sheet Recessions. *Economic Affairs*, 35(2), 215-224. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/ecaf.12120>
- Olsen, Dorothy Sutherland. (2015). Are There Learning Agents in Innovative Firms? A Study of the Potential Role of Human Resource Managers in Learning and Innovation. *Journal of the Knowledge Economy*. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s13132-015-0252-9>
- Prøitz, Tine Sophie. (2015). Learning Outcomes as a Key Concept in Policy Documents throughout Policy Changes. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 59(3), 275-296. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/00313831.2014.904418>
- Prøitz, Tine Sophie. (2015). Uploading, downloading and uploading again - concepts for policy integration in education research. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 1(1), 11. doi: <http://dx.doi.org/10.3402/nstep.v1.27015>
- Rørstad, Kristoffer, & Aksnes, Dag W. (2015). Publication rate expressed by age, gender and academic position – A large-scale analysis of Norwegian academic staff. *Journal of Informetrics*, 9(2), 317-333. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.joi.2015.02.003>
- Seeber, Marco, Lepori, Benedetto, Montauti, Martina, Enders, Jurgen, De Boer, Harry, Weyer, Elke, . . . Reale, Emanuela. (2015). European Universities as Complete Organizations? Understanding Identity, Hierarchy and Rationality in Public Organizations. *Public Management Review*, 17(10), 1444-1474. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/14719037.2014.943268>
- Seland, Idunn, Hovdhaugen, Elisabeth, & Vibe, Nils. (2015). Mellom resultatstyring og profesjonsverdier. *Nordisk Administrativt Tidsskrift*, 92(3), 44-59.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). Data integration in Scandinavia. *Scientometrics*, 106(2), 849-855. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s11192-015-1817-x>
- Støren, Liv Anne, & Waagene, Erica. (2015). Fagsko-leutdanning – relevant for arbeidsmarkedet? *Søkelys på arbeidslivet*, 32(3), 223-243.
- Thune, Taran Mari, & Børing, Pål. (2015). Industry PhD Schemes: Developing Innovation Competencies in Firms? *Journal of the Knowledge Economy*, 6(2), 385-401. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s13132-014-0214-7>
- Thune, Taran Mari, & Støren, Liv Anne. (2015). Study and labour market effects of graduate students' interaction with work organisations during education: A cohort study. *Education + Training*, 57(7), 702-722. doi: <http://dx.doi.org/10.1108/ET-10-2014-0126>
- Tømte, Cathrine Edelhard, Enochsson, Ann-Britt, Buskqvist, Ulf, & Kårstein, Asbjørn. (2015). Educating online student teachers to master professional digital competence: The TPACK-framework goes online. *Computers and education*, 84, 26-35. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2015.01.005>
- Vukasovic, Martina, Jungblut, Jens Patrick Wilhelm, & Elken, Mari. (2015). Still the main show in town? Assessing political saliency of the Bologna Process across time and space. *Studies in Higher Education*. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2015.1101755>

Vitenskapelig kapittel

- Avdeitchikova, Sofia, & Coenen, Lars. (2015). Commercializing Clean Technology Innovations – The Emergence of New Business in an Agency-Structure Perspective. I *Handbook of Entrepreneurship and Sustainable Development Research* (s. 321-341): Edward Elgar Publishing.
- Borlaug, Siri Brorstad, Thune, Taran Mari, & Gulbrandsen, Magnus. (2015). Samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon - kunnskapstriangelet i politikk og praksis. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 136-148): Universitetsforlaget.
- Carlsten, Tone Cecilie, & Torgersen, Glenn Egil. (2015). Det uforutsette og kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. I *Pedagogikk for det uforutsette* (s. 211-223): Fagbokforlaget.
- Caspersen, Joakim, & Frølich, Nicoline. (2015). Institutional Governance Structures. I *The Palgrave International Handbook of Higher Education Policy and Governance* (s. 379-397): Palgrave Macmillan.
- Caspersen, Joakim, & Frølich, Nicoline. (2015). Managing learning outcomes: Leadership practices and old modes of new governance in higher education. I *The transformation of university institutional and organizational boundaries* (s. 187-202): Sense Publishers.
- Fevolden, Arne Martin, & Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). How Information And Communication Technology Is Shaping Higher Education. I *The Palgrave International Handbook of Higher Education Policy and Governance* (s. 342-358): Palgrave Macmillan.
- Frølich, Nicoline, Gulbrandsen, Magnus, & Stensaker, Bjørn. (2015). Hva har skjedd i universiteter og høyskoler? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 163-170): Universitetsforlaget.
- Frølich, Nicoline, & Thune, Taran Mari. (2015). Hva skjer i universiteter og høyskoler? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 11-21): Universitetsforlaget.
- Frølich, Nicoline, Waagene, Erica, & Stensaker, Bjørn. (2015). Et godt grep om internasjonaliseringen? Lærestedenes internasjonale strategier. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 123-134): Universitetsforlaget.
- Gulbrandsen, Magnus, Aamodt, Per O, & Thune, Taran Mari. (2015). Ja takk, begge deler? Grunnforskning og anvendt forskning i universiteter og høyskoler. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 108-118): Universitetsforlaget.
- Hovdhaugen, Elisabeth, & Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Hvordan vurderer studenter og nyutdannede utdanningenes kvalitet og relevans? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 51-64): Universitetsforlaget.
- Kyvik, Svein. (2015). The Academic Career System in Norway. I *Young Faculty in the Twenty-First Century: International Perspectives* (s. 173-200): SUNY Press.
- Kyvik, Svein, & Aamodt, Per O. (2015). Forholdet mellom forskning og utdanning - om involvering av studenter i FoU-prosjekter. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 83-93): Universitetsforlaget.
- Kyvik, Svein, & Vabø, Agnete. (2015). Forskergrupper - hvilken betydning har de for forsknings- og utdanningsvirksomheten? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 94-107): Universitetsforlaget.
- Kyvik, Svein, Vågan, Andre, Prøitz, Tine Sophie, & Aamodt, Per O. (2015). Research-based education in undergraduate professional programmes. I *From vocational to Professional Education. Educating for social welfare* (s. 105-123): Routledge.
- Langfeldt, Liv, & Kyvik, Svein. (2015). Inre spenninger og framtidige utfordringer for peer review. I *Tänka vidare: Forskning, finansiering, framtid. RJS årsbok 2015/2016* (s. 153-169): Makadam Förlag.
- Michelsen, Svein, & Høst, Håkon. (2015). The Norwegian VET model - path formation and path dependencies. I *Berufliche Bildung. Historisch - aktuell - international. Festschrift zum 60. Geburtstag von Philipp Gonon* (s. 84-96): Eusl-Verlagsgesellschaft.
- Nyen, Torgeir, Skålholt, Asgeir, & Tønder, Anna Hagen. (2015). Vocational Education and School to Work Transitions in Norway. I *Working and Learning in Times of Uncertainty. Challenges to Adult, Professional and Vocational Education* (s. 173-182): Sense Publishers.
- Olsen, Ole Johnny, Reegård, Kaja, Seland, Idunn, & Skålholt, Asgeir. (2015). Læringsmiljø og gjennomføring. I *Kvalitet i fag- og yrkesopplæringen: Sluttrapport* (s. 83-144): Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning.
- Prøitz, Tine Sophie, Hovdhaugen, Elisabeth, & Aamodt, Per O. (2015). Tilbakemeldinger i høyere utdanning: Hva sier studenter og lærere? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 37-50): Universitetsforlaget.
- Stensaker, Bjørn, & Prøitz, Tine Sophie. (2015). Fra en elitistisk til en demokratisk forståelse av kvalitet. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 25-36): Universitetsforlaget.

Thune, Taran Mari, Gulbrandsen, Magnus, & Aamodt, Per O. (2015). Nettverk sett nedenfra. Samarbeid og kunnskapsoverføring blant vitenskapelig ansatte. I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 150-161): Universitetsforlaget.

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Økt tilstrømming av internasjonale studenter - vellykket internasjonalisering av norsk høyere utdanning? I *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (s. 65-79): Universitetsforlaget.

Vitenskapelig oversiktsartikkel

Gulbrandsen, Magnus, & Aanstad, Siri. (2015). Is innovation a useful concept for arts and humanities research? *Arts and Humanities in Higher Education*, 14(1), 9-24. doi: <http://dx.doi.org/10.1177/1474022214533890>

Wieczorek, Anna J., Hekkert, Marko P., Coenen, Lars, & Harmsen, Robert. (2015). Broadening the national focus in technological innovation system analysis: The case of offshore wind. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 14, 128-148. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.eist.2014.09.001>

Vitenskapelig monografi

Castellacci, Fulvio, & Fevolden, Arne Martin. (2015). *Innovation and Liberalization in the European Defence Sector: A Small Country Perspective*: Edward Elgar Publishing.

Vitenskapelig antologi

Frølich, Nicoline. (2015). *Hva skjer i universiteter og høyskoler? Perspektiver fra vitenskapelig ansatte og studenter* (Nicoline Frølich Red.): Universitetsforlaget.

Vitenskapelig foredrag

Aamodt, Per Olaf, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *TALIS 2013 - resultater og vurderinger*. Paper presentert ved Referansemøte for internasjonale studier.

Aamodt, Per O, Frølich, Nicoline, & Stensaker, Bjørn. (2015). *Learning outcomes - a useful tool in quality assurance. Views from academic staff*. Paper presentert ved CHER-konferansen, Lisboa.

Aksnes, Dag W. (2015). *Explaining the increase in publication productivity among academic staff: a generational perspective*. Paper presentert ved The 20th Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy, Oslo.

Bugge, Markus. (2015). *A co-evolutionary approach to transformative change in health care – The case of active ageing*. Paper presentert ved EU SPRI Conference, Helsinki: Innovation policies for economic and social transitions: Developing strategies for knowledge, practices and institutions, Helsinki.

Bugge, Markus. (2015). *A co-evolutionary approach to transformative change in health care – The case of active ageing*. Paper presentert ved GPAC2 / Maastricht Graduate School of Governance / United Nations University – Merit, 18.06.15, Maastricht.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Benefits and Risks of Phased Implementation: Analyzing the Norwegian Strategy for Lower Secondary Education 2013-2017*. Paper presentert ved ECER Budapest 2015.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Bruk av Kompetansebarometeret i rådgivervirksomhet*. Paper presentert ved Rådgiversamling på Nes vgs.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Internasjonale kvantitative kartleggingsstudier i skolen - relevans av TALIS-funn for praksisveiledning 3. år ungdomstrinn HiOA*. Paper presentert ved Undervisning og vurderingsmøte faglærere og praksislærere.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Kompetansebarometeret 2015: Bruk i rådgivningstjenesten i Vestfold FM*. Paper presentert ved Rådgivningskonferanse i Vestfold.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *NHOs kompetansebarometer - regionale hovedtrekk til bruk i karriereveiledning*. Paper presentert ved Samling om rådgivning og karriereveiledning i Nord-Trøndelag 2015.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Se hva slags kompetanse 5700 bedrifter trenger. NHOs Kompetansebarometer 2015*. Paper presentert ved Fagdag med bedriftsbesøk for rådgivere i Asker og Bærum.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Smarte valg for å bli etterspurt på jobbmarkedet. Konferanse for bedrifter/lærebedrifter, yrkesrådgivere, lærere, skoleledere og elever på 10. trinn*. Paper presentert ved NHO Oslo og Akershus/Etterstad videregående skole, restaurant- og matfag.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Virkemidler i strategisk utdanningsarbeid ved NMBU*. Paper presentert ved Møte i studieutvalget NMBU.

Carlsten, Tone Cecilie, Aamodt, Per O, & Vabø, Agnete. (2015). *Europe in a time of excellence: Converging trends of equity and excellence in higher education governance? Paper presentert ved The Society for Research into Higher Education (SRHE) Conference 2015, Celtic Manor, Newport, South Wales, UK.*

- Carlsten, Tone Cecilie, & Hybertsen, Ingunn Dahler. (2015). *Krigsskolens relevans? Utfordringer ved å måle "riktig" kvalitet av lederutdanningen*. Paper presentert ved Seminar for Krigsskolens ledergruppe.
- Carlsten, Tone Cecilie, & Hybertsen, Ingunn Dahler. (2015). *Utfordringer med å bruke arbeidsgiveres relevansvurderinger som styringsinstrument i høyere utdanning*. Paper presentert ved NEON-konferanse 2015 (Nettverk for organisasjonsforskning i Norge).
- Carlsten, Tone Cecilie, & Hybertsen, Ingunn Dahler. (2015). *Vurdering av LKSKs yrkesrelevans. Utvalgte funn i lys av pågående debatter i forsvarssektoren*. Paper presentert ved Forsvarets høgskoleråd - vårmøtet 2015. Årsmøte lastet ned fra
- Carlsten, Tone Cecilie, & Hybertsen, Ingunn Dahler. (2015). *Vurdering av Luftkrigsskolens yrkesrelevans. Foreløpige funn og kommende kunnskapsbehov*. Paper presentert ved Møte i ledergruppe LKSK.
- Carlsten, Tone Cecilie, & Torgersen, Glenn Egil. (2015). *Strategisk kompetanseledelse og kvalifikasjonsrammeverk i lys av det uforutsette*. Paper presentert ved NEON-konferanse 2015 (Nettverk for organisasjonsforskning i Norge).
- Carlsten, Tone Cecilie, & Vabø, Agnete. (2015). *Sentre for fremragende utdanning (SFU): I samvirke med institusjoner og fag*. Paper presentert ved NOKUT-frokost.
- Carlsten, Tone Cecilie, Wedde, Elise, & Olsen, Dorothy Sutherland. (2015). *Hvordan kan virksomheter bidra til å fremme livslang læring? Utvalgte funn fra case-studiene*. Paper presentert ved Senter for seniorpolitikk Forskningskonferanse 2015.
- de Lange, Thomas, Stensaker, Bjørn, & Vabø, Agnete. (2015). *Litteraturstudie: kvalitet i høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet 10 juni 2015*. Paper presentert ved Presentasjon av forskningsfunn og review, Kunnskapsdepartementet.
- Elken, Mari. (2015). *European policy instruments as means for standardization*. Paper presentert ved ICPP conference, Milano.
- Elken, Mari. (2015). *Standardization: qualifications frameworks as indirect reform instruments*. Paper presentert ved ERA-CRN seminar, Cambridge.
- Elken, Mari, Hovdhaugen, Elisabeth, & Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Taken for granted and under pressure: student mobility in the Nordic region*. Paper presentert ved CHER conference, Lisboa.
- Elken, Mari, Stensaker, Bjørn, & Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). *The painters behind the profile: the rise and functioning of communication departments in universities*. Paper presentert ved EAIR Forum, Krems.
- Elken, Mari, & Vukasovic, Martina. (2015). *Comparing regionalisms within Europe: Balkans, Baltics, Benelux and Nordics in the context of multi-level governance*. Paper presentert ved ECPR GC, Montreal.
- Frølich, Nicoline. (2015). *Quality and Collaboration: The higher education sector and society*. Paper presentert ved Advisory Board Workshop, Strategic Research Project 2013-2015, NIFU, Oslo.
- Frølich, Nicoline, & Caspersen, Joakim. (2015). *Leadership practices in elite and non-elite study programs. The introduction of learning outcomes in higher education*. Paper presentert ved Workshop, Oslo.
- Frølich, Nicoline, Trondal, Jarle, Caspersen, Joakim, & Reymert, Ingvild. (2015). *Managing mergers - governing Institutional integration*. Paper presentert ved EAIR-konferanse, Krems.
- Gulbrandsen, Magnus, & Klitkou, Antje. (2015). *Firms' collaboration with domestic and foreign universities: what can co-authorship data tell us?* Paper presentert ved 20th International Conference on Science and Technology Indicators, Lugano.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Gender equality in higher education institutions in Europe. An analysis based on ETER data*. Paper presentert ved STI-konferansen 2015, Lugano.
- Herstad, Sverre Johan. (2015). *Innovasjonsaktiviteter, kompetanse og vekst*. Paper presentert ved Fagseminar Norges Forskningsråd.
- Herstad, Sverre Johan. (2015). *Knowledge intensive business services and global innovation network linkages*. Paper presentert ved Mastergradkurs.
- Hovdhaugen, Elisabeth, & Reymert, Ingvild. (2015). *More focused on studying? Differences in time spent studying between students that work and students that do not*. Paper presentert ved Joint Conference PL4SD & EUROSTUDENT V, Wien.
- Hovdhaugen, Elisabeth, & Salvanes, Kari Vea. (2015). *Delayed entrance to higher education: increased motivation for studies or just as slow?* Paper presentert ved Transition in Youth (TiY) workshop, Brno.
- Hovdhaugen, Elisabeth, & Seland, Idunn. (2015). *National tests in Norway - a contested standard in education?* Paper presentert ved Standard-setting: International state of research and practices in the Nordic countries, Oslo.
- Hybertsen, Ingunn Dahler, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Vurdering av Luftkrigsskolens yrkesrelevans - skolens kvalitetsikringsystem i lys av pågående debatter*. Paper presentert ved Luftforsvarets utdanningskonferanse, Rygge.
- Høst, Håkon. (2015). *Comparing Health care worker education across Nordic countries*. Paper presentert ved Vocational identities and learning cultures. Nordic perspectives, København.
- Kyvik, Svein. (2015). *Explaining the increase in publication productivity among academic staff: a generational perspective*. Paper presentert ved Konferanse, Lisboa.

- Langfeldt, Liv. (2015). *Peer review and qualitative (and quantitative) methods*. Paper presentert ved PEERE New Frontiers of Peer Review - Workshop on qualitative studies on peer review, Lisboa.
- Michelsen, Svein, & Høst, Håkon. (2015). *The Norwegian VET model – historical trajectories and path dependencies*. Paper presentert ved ECER 2015, Budapest, Budapest.
- Olsen, Dorothy Sutherland. (2015). *Building the interdisciplinary bio economy: using action research to facilitate inter- and transdisciplinary knowledge creation*. Paper presentert ved International Transdisciplinary Conference, Basel.
- Olsen, Dorothy Sutherland. (2015). *Lærende organisasjoner og læring i nettverk: Erfaringer og refleksjoner fra evaluering av utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester*. Paper presentert ved Evaluering og veien videre: Konferanse om utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester, Oslo.
- Olsen, Dorothy Sutherland, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Hvilken kompetanse etterspør kraftnæringen? Utfordringer for HR og ledelse*. Paper presentert ved HR- og lederkonferansen.
- Olson, Jennifer Rebecca, Afdal, Hilde Wågsås, & Elken, Mari. (2015). *When the logics of employability and learning outcomes align: The case of two professional study programs in Norwegian higher education*. Paper presentert ved CHER conference, Lisbon.
- Piro, Fredrik Niclas. (2015). *How can differences in international university rankings be explained?* Paper presentert ved STI Conference 2015, Lugano.
- Piro, Fredrik Niclas. (2015). *How does Highly Prolific Academic Staff influence on the Citation Impact of their University Departments?* Paper presentert ved 11th International Conference on Webometrics, Informetrics and Scientometrics (WIS). New Delhi.
- Scordato, Lisa, Klitkou, Antje, & Coenen, Lars. (2015). *Coordination, timing and scale in policy mixes for sustainable transitions: the pulp and paper industry in Sweden*. Paper presentert ved EU-SPRI 2015 Conference, Helsinki.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *The balance between internationalization, language, societal relevance, and quality in research evaluation of the social sciences and humanities*. Paper presentert ved Research Evaluation for the Social Sciences and the Humanities RESSH 2015, Rennes.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Balancing an indicator of research productivity across all fields*. Paper presentert ved 20th Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy 2015, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Beyond Bibliometrics and Altmetrics: New Approaches to the Mapping of the Societal Impact of the Social Sciences and Humanities (SSH)*. Paper presentert ved 14th Annual STS Conference Graz 2015, Graz.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *A critical discussion of the attempts to represent “quality” and “excellence” in national systems for the evaluation and funding of research institutions*. Paper presentert ved 14th Annual STS Conference Graz 2015, Graz.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *European Trends in the Use of Evaluations and Indicators for Performance-Based Funding of Research Institutions*. Paper presentert ved American Evaluation Association Conference 2015, Chicago.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Patterns of Internationalization and Criteria for Research Assessment in the Social Sciences and Humanities*. Paper presentert ved 15th International Conference on Scientometrics & Informetrics, Istanbul.
- Skålholt, Asgeir, & Nyen, Torgeir. (2015). *From VET to higher education – how many and why?* Paper presentert ved ECER, Budapest.
- Solheim, Marte Cecilie Wilhelmsen, & Herstad, Sverre Johan. (2015). *Diversity and Innovation*. Paper presentert ved Fourth Global Conference on Economic Geography 2015, Oxford.
- Solheim, Marte Cecilie Wilhelmsen, & Herstad, Sverre Johan. (2015). *Diversity and Innovation: Human Capital, R&D and innovation*. Paper presentert ved Regional Innovation Policy Conference Doctoral Day, University of Strasbourg.
- Solheim, Marte Cecilie Wilhelmsen, & Herstad, Sverre Johan. (2015). *Is there a relationship between workers experience portfolio and innovation?* Paper presentert ved Regional Innovation Policy Conference, Karlsruhe.
- Torgersen, Glenn Egil, Sæverot, Herner, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Expecting the unexpected in classroom teaching: Challenging the notion of educational relevance and models*. Paper presentert ved NERA 2015.
- Vabø, Agnete. (2015). *Higher education and transnational critique: Equality in society?* Paper presentert ved Seminar, Stockholm.
- Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Overgang fra utdanning til arbeid*. Paper presentert ved Seminar for tillitsvalgte innenfor administrativ sektor, Oslo - hotel Royal Cristiania.
- Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Russian students in Norway*. Paper presentert ved Barents region and beyond - Internationalizing Higher Education, Bodø.
- Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Russian students in Norway. Why they go and how they cope*. Paper presentert ved Konferanse “Rethinking students”, Higher School of Economics, Moskva.
- Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Studentundersøkelser, «mastersyke» og overgang fra studier til arbeidsliv*. Paper presentert ved Lederseminar for høgskolen i Buskerud og Vestfold, Drammen.

Rapporter

- Aksnes, Dag W. (2015). Basic and long-term research within Engineering Science in Norway. Bibliometric analysis (s. 139): The research council of Norway.
- Aksnes, Dag W., & Rørstad, Kristoffer. (2015). Norsk polarforskning – forskning på Svalbard: Ressursinnsats og vitenskapelig publisering - indikatorer 2014 (s. 146): NIFU.
- Arnesen, Clara Åse, Støren, Liv Anne, & Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Teknologer, realister og økonomer på arbeidsmarkedet: Kandidatundersøkelse tre år etter fullført utdanning blant teknologer, realister og økonomer (s. 98): NIFU.
- Becken, Lars-Erik, Carlsten, Tone Cecilie, Børing, Pål, Wedde, Elise, Olsen, Dorothy Sutherland, & Berg, Helene. (2015). Livslang læring og ansettbarhet for arbeidstakere over 55 år: Proba samfunnsanalyse.
- Blystad, Marte, Sundnes, Susanne Lehmann, & Aksnes, Dag W. (2015). Velferdsforskning i Norge 2013: Ressurser og resultater (s. 94): NIFU.
- Borlaug, Siri Brorstad, Aanstad, Siri, Kaloudis, Aris, & Solberg, Espen. (2015). Bedre sammen - en dybdestudie av samarbeidsrelasjonen mellom NTNU og SINTEF (s. 64): NIFU.
- Børing, Pål, & Wendt, Kaja Kathrine. (2015). Bioteknologisk FoU 2013: Ressursinnsats i universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren (s. 86): NIFU.
- Carlsten, Tone Cecilie, Hybertsen, Ingunn Dahler, & Heggen, Gunhild Foss. (2015). Vurdering av Luftkrigsskolens yrkesrelevans (VALKYR) (s. 60): NIFU.
- Carlsten, Tone Cecilie, & Vabø, Agnete. (2015). Sentre for fremragende utdanning (SFU): I samvirke med institusjoner og fag (s. 30): NIFU.
- Damsa, Crina I., de Lange, Thomas, Elken, Mari, Esterhazy, Rachele, Fosslund, Trine, Frølich, Nicoline, . . . Aamodt, Per O. (2015). Quality in Norwegian Higher Education: A review of research on aspects affecting student learning (s. 90): NIFU.
- Elken, Mari, Hovdhaugen, Elisabeth, & Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Higher Education in the Nordic Countries: Evaluation of the Nordic agreement on admission to higher education (s. 149): Nordisk ministerråd.
- Elken, Mari, & Røsdal, Trude. (2015). Organisering på fakultetsnivå: Tilleggsanalyse i forlengelsen av fase 2-rapporten HiOAs organisasjonsdesign for fremtiden (s. 28): NIFU.
- Elken, Mari, Røsdal, Trude, Aanstad, Siri, & Caspersen, Joakim. (2015). Praktisk øving i tannhelseutdanningene i Norge: En sammenligning av ulike studiemodeller (s. 138): NIFU.
- Gjerustad, Cay, & Salvanes, Kari Veia. (2015). Deltakerundersøkelsen 2015: Resultater av en spørreundersøkelse blant ansatte i skolen som har tatt videreutdanning innenfor satsingen «Kompetanse for kvalitet» (s. 92): NIFU.
- Gjerustad, Cay, & Waagene, Erica. (2015). Spørsmål til Skole-Norge høsten 2015: Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse blant skoler og skoleeiere (s. 122): NIFU.
- Gjerustad, Cay, & Waagene, Erica. (2015). Spørsmål til Skole-Norge våren 2015: Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse blant skoler og skoleeiere (s. 206): NIFU.
- Gjerustad, Cay, Waagene, Erica, & Salvanes, Kari Veia. (2015). Spørsmål til Skole-Norge høsten 2014: Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse blant skoler og skoleeiere (s. 102): NIFU.
- Gunnes, Hebe, & Rørstad, Kristoffer. (2015). Utdanningsforskning i Norge 2013: Ressurser og resultater (s. 142): NIFU.
- Helgesen, Marit Kristine, Olsen, Dorothy Sutherland, Dyb, Evelyn, Holm, Arne, Monkerud, Lars Christian, & Røste, Rannveig. (2015). Utvikling og formidling av kunnskap i kommunal helse og omsorg. Evaluering av Utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjenester. Samarbeidsrapport 2015 NIBR/NIFU (s. 164): Norsk institutt for by- og regionforskning NIBR.
- Høst, Håkon. (2015). Kvalitet i fag- og yrkesopplæringen: Sluttrapport. I Håkon Høst (Red.), (s. 238): NIFU.
- Høst, Håkon, & Reegård, Kaja. (2015). Fagopplæring eller statlig utdanning i arbeidslivet? Om lærefagene IKT Service og Kontor- og administrasjon (s. 72): NIFU.
- Høst, Håkon, Reegård, Kaja, Reiling, Rune Borgan, Skålholt, Asgeir, & Tønder, Anna Hagen. (2015). Yrkesutdanninger med svak forankring i arbeidslivet: En kunnskapsoppsummering (s. 88): NIFU.
- Kallerud, Egil, & Sarpebakken, Bo. (2015). Statsbudsjettet 2016: Forskning og høyere utdanning i budsjettproposisjonen for 2016 (s. 15): NIFU.
- Klitkou, Antje, Bolwig, Simon, Coenen, Lars, Solér, Ola, & Scordato, Lisa. (2015). Technology Opportunities in Nordic Energy System Transitions (TOP-NEST): Final report. I Antje Klitkou, Simon Bolwig, Lars Coenen, Ola Solér & Lisa Scordato (Red.), (s. 42): NIFU
- Kyvik, Svein, Prøitz, Tine Sophie, & Aamodt, Per O. (2015). Evaluering av Ph.d.-rådet – et initiativ til styrket uddannelsesforskning rettet mod folkeskolen (s. 94): NIFU.
- Langfeldt, Liv, Ramberg, Inge, Wiig, Ole, & Gunnes, Hebe. (2015). Kreftforeningens posisjon, habilitet og tillit som forskningsfinansør (s. 92): NIFU.

- Lødding, Berit. (2015). Mobilisering for mangfold: Kartlegging av kompetanse i barnehagesektor og grunnskoleopplæring for barn, unge og voksne i første fase av satsingen Kompetanse for mangfold (s. 74): NIFU.
- Lødding, Berit, & Aamodt, Per O. (2015). Studieforbereid etter studieforbereidende? Overgangen mellom studieforbereidende utdanningsprogram og høyere utdanning belyst gjennom gruppesamtaler med lærere, studenter og elever (s. 94): NIFU.
- Markussen, Eifred, Carlsten, Tone Cecilie, Seland, Idunn, & Sjaastad, Jørgen. (2015). Fra politisk visjon til virkeligheten i klasserommet: Evaluering av virkemidlene i Ungdomstrinn i utvikling. Delrapport 2 (s. 116): NIFU.
- Munthe-Kaas, Heather Menzies, Wollscheid, Sabine, Hammerstrøm, Karianne, Blaasvær, Nora, Johansen, Sissel, Kurtze, Nanna, & Gundersen, Malene Wøhlk. (2015). Effekt av og erfaringer med tolketjenester i offentlig sektor (s. 138): Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.
- Olsen, Dorothy Sutherland, Carlsten, Tone Cecilie, & Rørstad, Kristoffer. (2015). Kompetansebehov i kraftnæringen: Tilleggsstudie basert på NHOs kompetansebarometer 2014 (s. 64): NIFU.
- Olsen, Ole Johnny, Høst, Håkon, Michelsen, Svein, & Tønder, Anna Hagen. (2015). Institutional innovations in Norwegian VET - responses to key challenges (s. 24): Department of Psychology and Educational Studies, Roskilde University.
- Ramberg, Inge, Solberg, Espen, Aksnes, Dag W., Børing, Pål, Piro, Fredrik Niclas, & Wollscheid, Sabine. (2015). Lange spor i helseforskningen: Bidrag fra forskningsprosjekter støttet av Norges forskningsråd innenfor psykisk helse og rusmiddelfeltet på 2000-tallet (s. 124): NIFU.
- Reiling, Rune Borgan, & Høst, Håkon. (2015). Hva påvirker andelen ufaglærte i barnehager og pleie og omsorg? (s. 78): NIFU.
- Reiling, Rune Borgan, & Wendelborg, Christian. (2015). Barn med særlige behov i barnehage: Delrapport for prosjektet "Undersøkelse av tilbudet til barn med særlige behov under opplæringspliktig alder" (s. 35): NTNU Samfunnsforskning AS.
- Røsdal, Trude, Elken, Mari, Stensaker, Bjørn, & Gunnes, Hebe. (2015). Evaluering av faglig understruktur ved Høgskolen i Bergen (s. 70): NIFU.
- Røsdal, Trude, Kyvik, Svein, Næss, Terje, Gunnes, Hebe, & Olsen, Bjørn Magne. (2015). Fusjonsutredning for Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskolen Stord/Haugesund. Statuskartlegging og mulighetsstudie (s. 182): NIFU.
- Salvanes, Kari Veia, Grøgaard, Jens Brandi, Aamodt, Per O, Lødding, Berit, & Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). Overganger og gjennomføring i de studieforbereidende programmene: Første delrapport fra prosjektet Forskning på kvalitet, innhold og relevans i de studieforbereidende utdanningsprogrammene i videregående opplæring (s. 96): NIFU.
- Sarpebakken, Bo, & Røsdal, Trude. (2015). Ressursinnsatsen til marin FoU og havbruksforskning i 2013 (s. 72): NIFU.
- Seland, Idunn, Lødding, Berit, & Prøitz, Tine Sophie. (2015). Delrapport 1 fra evaluering av forsøk med halvårsvurdering med én eller to karakterer i norsk: Litteraturstudie (s. 84): NIFU.
- Sjaastad, Jørgen, Wollscheid, Sabine, & Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). Hva teller når barn skriver? En ekspertpanelstudie (s. 36): NIFU.
- Sjaastad, Jørgen, Wollscheid, Sabine, & Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). Pennal eller pad? Kvasi-eksperimentell studie av skrivehastighet i tidlig skriveopplæring med og uten digitale verktøy (s. 66): NIFU.
- Soete, Luc, Gaczynski, Mateusz, Garcia, Clara E., Henriques, Luisa, Langfeldt, Liv, Mahr, Armin, . . . Cowey, Lisa. (2015). Peer Review of the Bulgarian Research and Innovation system. Horizon 2020 Policy Support Facility (s. 112): Directorate-General for Research and Innovation.
- Solberg, Espen. (2015). Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015. I Espen Solberg (Red.): Norges forskningsråd.
- Solberg, Espen. (2015). Evaluering av miljøinstituttene i Norge - Hovedrapport. I Espen Solberg (Red.), (s. 125): Norges forskningsråd.
- Spilling, Olav R, Borlaug, Siri Brorstad, Iversen, Eric James, Rasmussen, Einar, & Solberg, Espen. (2015). Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning – status og utfordringer: Sluttrapport fra evalueringen av virkemiddelapparatet for kommersialisering av offentlig finansiert forskning (s. 114): NIFU.
- Spilling, Olav R, Johansen, Vegard, & Støren, Liv Anne. (2015). Entreprenørskapsutdanning i Norge – status og veien videre: Sluttrapport fra følgeforskningsprosjektet om entreprenørskap i utdanningen (s. 82): NIFU.
- Støren, Liv Anne. (2015). Innovative learners at work: Results from the BRAIN project – the sub-project 'Training, skills and innovation' (s. 102): NIFU.
- Sundnes, Susanne Lehmann, Gunnes, Hebe, Wiig, Ole, & Olsen, Bjørn Magne. (2015). Ressursinnsatsen i medisinsk og helsefaglig FoU i 2013: En analyse basert på FoU-statistisk materiale (s. 114): NIFU.

- Tømte, Cathrine Edelhard, Olsen, Dorothy Sutherland, Waagene, Erica, Solberg, Espen, Børing, Pål, & Borlaug, Siri Brorstad. (2015). Kartlegging av etter- og videreutdanningstilbud i Norge (s. 130): NIFU.
- Tømte, Cathrine Edelhard, & Sjaastad, Jørgen. (2015). Evaluering av Den virtuelle matematikkskolen for ungdomstrinnet: Nettbasert læring i grunnleggende ungdomsskolematematikk (s. 83): NIFU.
- Wendelborg, Christian, Caspersen, Joakim, Kittelsaa, Anna M., Svendsen, Stina, Haugset, Anne Sigrid, Kongsvik, Trond, & Reiling, Rune Borgan. (2015). Barnehagetilbudet til barn med særlige behov: Undersøkelse av tilbudet til barn med særlige behov under opplæringspliktig alder (s. 242): NTNU Samfunnsforskning AS.
- Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Russian students in Norway: Why they come and how they cope (s. 60): NIFU.
- Wiig, Ole. (2015). Ressursbruk til forskning i helseforetakene i 2014: Hovedresultater og dokumentasjon (s. 68): NIFU.
- Ramberg, Inge. (2015). Vitenskapelig publisering ved Helse Nord: Underleveranse til evalueringen av forskningssatsingen i Helse Nord RHF 2002-2013 (s. 50): NIFU.
- Reymert, Ingvild, Hjellbrekke, Johannes, Aamodt, Per O, & Frølich, Noline. (2015). Skillelinjer i universitets- og høyskolesektoren: Et eksplorerende notat (s. 46): NIFU.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). Måling av innovasjonsaktiviteten i helseforetakene: En videreutvikling av de nasjonale indikatorene for innovasjon i helsesektoren (s. 26): NIFU.
- Solberg, Espen, & Børing, Pål. (2015). Kompetansebehov i Norsk Industri: Resultater fra NHOs kompetansebarometer 2014 for medlemsbedriftene i landsforeningen Norsk Industri (s. 36): NIFU.
- Solberg, Espen, Rørstad, Kristoffer, Børing, Pål, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). NHOs kompetansebarometer 2015: Hovedresultater fra en undersøkelse om kompetansebehov blant NHOs medlemsbedrifter i 2015 (s. 49): NIFU.
- Solberg, Espen, Rørstad, Kristoffer, Carlsten, Tone Cecilie, & Børing, Pål. (2015). NHOs Kompetansebarometer: Temanotat nr. 1/2015 (s. 7): NIFU.
- Waagene, Erica, & Gjerustad, Cay. (2015). Valg og bruk av læremidler: Innledende analyser av en spørreundersøkelse til lærere (s. 46): NIFU.
- Waagene, Erica, & Reymert, Ingvild Stakkevold. (2015). Methodenotat: Dokumentasjon av data fra spørreskjemaundersøkelsen til fast vitenskapelig ansatte i U&H-sektoren våren 2013 – Revidert og utvidet utgave (s. 16): NIFU.
- Wendt, Kaja Kathrine, Söder, Isabelle, & Leppälähti, Ari. (2015). A guide to understanding higher education R&D statistics in the Nordic countries (s. 60): NIFU.
- Wiig, Ole, & Bakke, Pål. (2015). Utfordringer i måling av helseforetakenes ressursbruk til FoU, herunder bruk av HRCS-klassifisering: Rapport IV fra en rådgivende gruppe (Ressursgruppen) oppnevnt av RH-Fenes strategigruppe for forskning. I Ole Wiig & Pål Bakke (Red.), (s. 36): NIFU.
- Wollscheid, Sabine. (2015). Nordisk forskning og forskningsbasert policy og praksis på barnehage- og grunnskoleområdet: En systematisk kartlegging (s. 88): NIFU.
- Elken, Mari, & Stensaker, Bjørn. (2015). Organisering av flercampusuniversitet: En diskusjon av prinsipper og etablert praksis ved noen utenlandske læresteder (s. 34): NIFU.
- Gunnes, Hebe, & Børing, Pål. (2015). Veien fra postdoktor til akademika: En statistisk analyse av postdoktorenes karriere ved utdannings- og forskningsinstitusjonene (s. 72): NIFU.
- Høst, Håkon, Nyen, Torgeir, Reegård, Kaja, Seland, Idunn, & Tønder, Anna Hagen. (2015). Evaluering av vekslingsmodell i fag- og yrkesopplæringen. Delrapport 1 (s. 96): Fafo og NIFU.
- Klitkou, Antje, Coenen, Lars, Andersen, Per Dannemand, Hansen, Teis, Fevolden, Arne Martin, Nikoleris, Alexandra, & Olsen, Dorothy Sutherland. (2015). Demonstrasjonsprosjekters rolle i overgangen til bærekraftig energi og transport: Policy brief fra prosjektet Inno-Demo (s. 18): NIFU.
- Kyvik, Svein. (2015). The relationship between research and teaching in the humanities: Results from a survey to academic staff in Norwegian universities and colleges (s. 30): NIFU.
- Kyvik, Svein, Reymert, Ingvild, Vabø, Agnete, & Alvsvåg, Aina. (2015). Forskergrupper i universitets- og høyskolesektoren (s. 42): NIFU.
- Langfeldt, Liv, & Scordato, Lisa. (2015). Assessing the broader impacts of research: A review of methods and practices (s. 48): NIFU.
- Aanstad, Siri, & Borlaug, Siri Brorstad. (2015). NTNU og SINTEF - tradisjonsrikt samarbeid under press. *Forskningsspolitikk*, 38, 24-25.

- Eckerberg, Katarina, & Solberg, Espen. (2015). Hybrider under press: Refleksjoner fra evalueringen av miljøinstituttene. *Forskningspolitikk*, 38.
- Gunnes, Hebe. (2015). Fortsatt få nye kvinnelige profesorer. *Forskningspolitikk*, 38, 32-32.
- Gunnes, Hebe. (2015). Postdoktorenes videre karriere i academia. *Forskningspolitikk*, 38, 28-28.
- Kallerud, Egil. (2015). Beskjedne endringer i finansieringssystemet for høyere utdanning. *Forskningspolitikk*, 38, 18-19.
- Kallerud, Egil. (2015). Enige om det meste i langtidsplanen. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil. (2015). Forskning og høyere utdanning i revidert nasjonalbudsjett for 2015. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil. (2015). Forslag til nytt finansieringssystem for høyere utdanning - godt mottatt, men to vanskelige spørsmål. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil. (2015). FoU-bevilgningene vil i 2016 utgjøre mer enn en prosent av BNP. *Forskningspolitikk*, 38, 16-18.
- Kallerud, Egil. (2015). "Impact" i Horisont 2020 - søknadsteknikk eller politikk? *Forskningspolitikk*, 38, 14-15.
- Kallerud, Egil. (2015). Klarsignal fra Stortinget til stor strukturreform i høyere utdanning. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil. (2015). Stadig flere og mer generøse skatteinsentiver for FoU i næringslivet - men usikkert om de virker. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil. (2015). Verdensmester i kunnskap - men ikke i innovasjon? *Forskningspolitikk*, 38.
- Kallerud, Egil, & Aagaard, Kaare. (2015). Forsknings- og innovasjonspolitisk rådgivning - et broket organisatorisk bilde. *Forskningspolitikk*, 38, 24-25.
- Klitkou, Antje, & Hansen, Teis. (2015). Læring og kommunikasjon viktig: Erfaringer med demonstrasjonsprosjekter for bærekraftig energi og transport i Skandinavia. *Forskningspolitikk*, 38.
- Kyvik, Svein, & Vabø, Agnete. (2015). Forskergruppers betydning for forsknings- og utdanningsvirksomheten øker. *Forskningspolitikk*, 38.
- Langfeldt, Liv. (2015). Brede samfunnseffekter vurderes ved tildeling av forskningsmidler. *Forskningspolitikk*, 38, 12-13.
- Sarpebakken, Bo. (2015). Færre norske menn tar doktorgrad. *Forskningspolitikk*, 38.
- Scordato, Lisa. (2015). Høyere utdanningsinstitusjoners størrelse og omdømme er viktige forutsetninger for deltakelse i EUs rammeprogram. *Forskningspolitikk*, 38, 1.
- Skule, Sveinung. (2015). Nytt insentiv svekker arbeidsdelingen i norsk forskning. *Forskningspolitikk*, 38, 31-31.
- Snåre, Mirjam, Bjørnstad, Stein, Reiling, Rune Borgan, & Aamodt, Per O. (2015). Ikke tegn til stordriftsfordeler i høyere utdanning. *Forskningspolitikk*, 38.
- Solberg, Espen. (2015). Oljedrevet forskning og utvikling. *Forskningspolitikk*, 38, 20-21.
- Spilling, Olav R. (2015). Stort potensial for mer kommersialisering av forskning. *Forskningspolitikk*, 38, 28-30.
- Wendt, Kaja Kathrine. (2015). Store forskjeller i basisfinansieringen av universiteter og høyskoler i nordiske land. *Forskningspolitikk*, 38.

Fagbok

- Olsen, Andreas Hardhaug. (2015). *Keynes + Hayek: Hva kan Friedrich August von Hayek og John Maynard Keynes lære oss om økonomiske kriser?* Civita AS.

Faglig kapittel

- Aksnes, Dag W., Foyn, Frank, Iversen, Eric James, Piro, Fredrik Niclas, Rørstad, Kristoffer, Senneseth, Knut, . . . Wilhelmsen, Lars. (2015). Resultater og effekter av FoU og innovasjon. I *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015* (s. 125-155): Norges forskningsråd.
- Aksnes, Dag W., Foyn, Frank, Knell, Mark Stephen, Solberg, Espen, Wendt, Kaja Kathrine, & Wilhelmsen, Lars. (2015). Norsk FoU og innovasjon i internasjonal kontekst. I *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015* (s. 11-42): Norges forskningsråd.
- Aksnes, Dag W., Piro, Fredrik Niclas, Sivertsen, Gunnar, Solberg, Espen, Wiker, Elisabeth, & Wilhelmsen, Lars. (2015). Kunnskapsdeling og samarbeid. I *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015* (s. 105-124): Norges forskningsråd.
- Børing, Pål, Foyn, Frank, Gunnes, Hebe, Henaug, Inger, Hovdhaugen, Elisabeth, Sarpebakken, Bo, . . . Wilhelmsen, Lars. (2015). Det nasjonale FoU- og innovasjonssystemet. I *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015* (s. 43-104): Norges forskningsråd.
- Gunnes, Hebe, Sandven, Tore Vang, & Spilling, Olav R. (2015). Regionale sammenligninger av FoU og innovasjon. I *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet - statistikk og indikatorer 2015* (s. 157-175): Norges forskningsråd.

- Klitkou, Antje. (2015). Demonstrasjonsprosjekters rolle i innovasjon: Overgangen til bærekraftig energi og transport. I *Eksellens. Innovasjon. Effekt. Resultater fra forskningen. Program: Kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken - FORFI* (s. 57-60): Norges forskningsråd.
- Langfeldt, Liv. (2015). Senteratsninger i nordisk forskningspolitikk: Konsentrasjon av ressurser, men begrensede Matteus-effekter. I *Eksellens. Innovasjon. Effekt. Resultater fra forskningen. Program: Kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken - FORFI* (s. 12-15): Norges forskningsråd.
- O'Connor, Pat, Carvalho, Teresa, Vabø, Agnete, & Cardoso, Sónia. (2015). Gender in Higher Education: a critical review. I *The Palgrave International Handbook of Higher Education Policy and Governance*: Palgrave Macmillan.
- Stensaker, Bjørn. (2015). Norske universiteter og høyskoler som strategiske organisasjoner. I *Eksellens. Innovasjon. Effekt. Resultater fra forskningen. Program: Kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken - FORFI* (s. 16-19): Norges forskningsråd.
- Caspersen, Joakim. (2015). *Praktisk øving i tannhelseutdanningene i Norge. En sammenligning av ulike studiemodeller*. Paper presentert ved Møte i UHRs gruppe for praksis i tannhelseutdanningene, Gardermoen.
- Frølich, Nicoline. (2015). *Kvalitet og samspill i UH-sektoren*. Paper presentert ved Seminar Senter for profesjonsstudier (SPS), Oslo.
- Frølich, Nicoline. (2015). *Kvalitet og samspill i UH-sektoren*. Paper presentert ved Seminar PARAT, Gardermoen.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Educational R&D in Norway in 2013. First results*. Paper presentert ved Arbeidsgruppemøte, Paris.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Forskerpersonalet i Norge. Kompetanse for omstilling*. Paper presentert ved Lanseringsseminar for Indikatorrapporten, Norges forskningsråd.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Gender in ETER*. Paper presentert ved Avslutningsseminar for EU-prosjekt, Brussel.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Hvor blir det av postdoktorene? Veien fra postdoktor til akademia*. Paper presentert ved Postdoktorseminar, Oslo.
- Gunnes, Hebe. (2015). *PhD education and academic careers. Statistics on the career of PhD students and postdoctors in Norway*. Paper presentert ved Seminar for phd-veiledere, Trondheim.
- Gunnes, Hebe. (2015). *PhD students in Norway and their further career. Statistics on the career of PhD students and postdocs in Norway*. Paper presentert ved Seminar i regi av SiN/Dion, Trondheim.
- Gunnes, Hebe. (2015). *Statistikk om karriereløp innenfor medisinsk og helsefaglig forskning i Norge*. Paper presentert ved Seminar for fakultetsledelsen ved Medisinsk fakultet ved Universitetet i Oslo, Oslo.
- Gunnes, Hebe, & Rørstad, Kristoffer. (2015). *Utdanningsforskning i Norge 2013. Ressurser og resultater*. Paper presentert ved Programstyremøte. Norges forskningsråd.
- Gunnes, Hebe, & Wiig, Ole. (2015). *Forskning om norsk offentlig sektor. Resultater fra kartlegging av miljøer og ressurser*. Paper presentert ved Presentasjon av prosjekt, Norges forskningsråd.
- Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). *Hva er frafall? Frafall og fullføring i norsk høyere utdanning*. Paper presentert ved Seminar for studieadministrativt ansatte ved Det medisinske fakultet, Oslo.
- Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). *Hva sier forskningen om gjennomstrømmingen i Norge?* Paper presentert ved Ledersamling Diakonhjemmets Høgskole, Oslo.
- Hovdhaugen, Elisabeth. (2015). *Internasjonale rankinger – hva viser de om utdanningskvalitet?* Paper presentert ved ANSA seminar for bransjeorganisasjoner, Oslo.

Faglig foredrag

Aksnes, Dag W. (2015). *Hvordan måle forskningskvalitet?* Paper presentert ved Møte om oppfølging og utvikling av fagevalueringer, Oslo.

Aksnes, Dag W. (2015). *Vitenskapelig publisering innen norsk velferdsforskning – omfang og faglig profil*. Paper presentert ved Ressursinnsatsen innenfor Velferdsforskning 2013, Oslo.

Andersen, Allan Dahl, Fevolden, Arne Martin, & Klitkou, Antje. (2015). *European Energy Integration and Transmission Grids: A Knowledge Networks Perspective*. Paper presentert ved 6th International Conference on Sustainability Transitions.

Bugge, Markus. (2015). *Kunnskapens begrensninger*. Paper presentert ved Fagseminar, NORAD.

Bugge, Markus. (2015). *Velferdsteknologi, utvikling og samhandling - Relasjon mellom bruker, kommune og leverandør*. Paper presentert ved Bolig og Velferdsteknologi, Quality Airport Hotel, Gardermoen.

Bugge, Markus, & Skogli, Erland. (2015). *Hvordan fremme innovasjon i kommunale anskaffelser?* Paper presentert ved Møte i Innovasjonsalliansen, Oslo.

Carlsten, Tone Cecilie. (2015). *Hvordan kan virksomhetene bidra til å fremme livslang læring? Utvalgte funn fra kraftnæringen*. Paper presentert ved Arbeidspolitisk utvalg, Energi Norge.

- Hovdhaugen, Elisabeth, & Gunnes, Hebe. (2015). *Indicators on Higher Education Institutions*. Paper presentert ved European Tertiary Education Register (ETER), Task Force Meeting, Brussel.
- Høst, Håkon. (2015). *Hvilken forankring har fagopplæring i matindustrien?* Paper presentert ved FEED-konferansen 2015, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Kvalitetsvurderingssystem og lokalt kvalitetsarbeid i fag- og yrkesopplæringen*. Paper presentert ved NIFUs årskonferanse, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Kvalitetsvurderingssystem og lokalt kvalitetsarbeid i fag- og yrkesopplæringen*. Paper presentert ved Sluttseminar for studier av kvalitet i fag- og yrkesopplæringen, Oslo.
- Kristiansen, Ernst Herlof, & Aanstad, Siri. (2015). *NTNU og SINTEF skal bli "Bedre sammen"*. Paper presentert ved Samarbeidskonferansen, Oslo.
- Kyvik, Svein. (2015). *Forskergrupper i universitets- og høgskolesektoren*. Paper presentert ved Seminar, Oslo.
- Kyvik, Svein. (2015). *Forskningsbasert utdanning*. Paper presentert ved Seminar, Strømstad.
- Kyvik, Svein. (2015). *Fusjoner i UH-sektoren*. Paper presentert ved Etatsforeningen for høgskolene, Bergen.
- Kyvik, Svein. (2015). *Har førstelektorstillingen en framtid i UH-sektoren?* Paper presentert ved Seminar, Lillehammer.
- Kyvik, Svein. (2015). *Higher vocational education and training in Norway*. Paper presentert ved Seminar, Bonn.
- Kyvik, Svein. (2015). *The role of formal research groups in Norwegian higher education*. Paper presentert ved Advisory board workshop. Strategic Research Project 2013-2015: Quality and interaction, Oslo.
- Langfeldt, Liv. (2015). *Challenges in grant peer review*. Paper presentert ved SKILLS for Modern scientists, Warsawa.
- Markussen, Eifred. (2015). *Utdanning lønner seg. Om kompetanse fra videregående og overgang til utdanning og arbeid ni år etter avsluttet grunnskole 2002*. Paper presentert ved Samling 1: Gjennomføring av videregående opplæring, Haugesund.
- Olsen, Andreas Hardhaug. (2015). *Keynes vs. Hayek - hvem skal vi følge?* Paper presentert ved Økonomisk idéhistorisk forelesning for Civita-akademiet i politisk filosofi, Oslo.
- Piro, Fredrik Niclas. (2015). *Nordic universities in international university rankings*. Paper presentert ved International educators' annual spring conference in Finland, Helsinki.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Bibliometri som informasjonskilde*. Paper presentert ved Seminar for departementer med forskningsbevilgninger gjennom NFR, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Data integration in Scandinavia*. Paper presentert ved 20th International Conference on Science and Technology Indicators, Lugano.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *En finansieringskilde for forskning utenfor politikken*. Paper presentert ved Seminar for Produktivitetskommissjonen, Gardermoen.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *The Future Use and Development of ERIH PLUS*. Paper presentert ved ERIH PLUS meeting 2015, Bergen.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *The impact of performance-based funding of research institutions in Europe on the development of research evaluation and bibliometrics*. Paper presentert ved CWTS Friday seminar, Leiden University.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Informing the Peer Review: Bibliometrics*. Paper presentert ved Conference on the new Methodology for R&D Evaluation, Pardubice.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Innføring i bibliometri*. Paper presentert ved Bibliometriseminar - introduksjon, verktøy og metoder, Gardermoen.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Kriterier, holdepunkter og gråsoner i forbindelse med ulike typer bøker og bokartikler som forskere kan være forfattere av*. Paper presentert ved Oppstartseminar Cristin 2015, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Om endringen av publiseringssindikatoren fra og med budsjettene for 2017*. Paper presentert ved Oppstartseminar Cristin 2015, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Publication Patterns, Visibility, and Evaluation in the Social Sciences and Humanities*. Paper presentert ved Möglichkeiten der Sichtbarkeitssteigerung in den Geistes-, Sozial- und Kulturwissenschaften, Wien.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Publiseringssindikatoren. Bakgrunn – Utforming – Virkninger*. Paper presentert ved Forskningsseminar, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Research Evaluation in Europe: an overview of the trends and solutions in Norway and other European countries*. Paper presentert ved Modulo 6 - Servizi di supporto alla ricerca, Milano.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Resultatbasert finansiering av forskning*. Paper presentert ved Seminar for budsjettseksjoner i HOD og KD, Oslo.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Scholarly Publishing Practices in the Humanities and their Representation in Performance Indicators*. Paper presentert ved Humanities in a competitive academic world, Brussel.

- Sivertsen, Gunnar. (2015). *Specific requirements of the social sciences and humanities (SSH)*. Paper presentert ved European Summer School for Scientometrics 2015, Leuven.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). *To what extent is International Comparison possible? Internationalization in the Social Sciences and Humanities*. Paper presentert ved IREG Forum on Academic Ranking and Excellence, Aalborg.
- Skule, Sveinung, & Støren, Liv Anne. (2015). *Graduate tracking in Norway*. Paper presentert ved The Conference "Graduate tracking: Prospects and applications", Vilnius.
- Solberg, Espen. (2015). *Forskning og utvikling i Norge. Status, utviklingstrekk og utfordringer. Innledning for Riksrevisjonen*. Paper presentert ved Fagseminar Riksrevisjonen, Fornubu.
- Solberg, Espen. (2015). *FoU og innovasjon for grønn omstilling*. Paper presentert ved Lansering av Indikatorrapporten 2015, Lysaker.
- Solberg, Espen. (2015). *Kompetansebehov sett fra NHO-bedriftene*. Paper presentert ved Rett kompetanse, Bergen.
- Solberg, Espen. (2015). *Møteleder - NIFUs årskonferanse 2015*. Paper presentert ved NIFUs årskonferanse, Oslo.
- Solberg, Espen. (2015). *Møteleder av workshop om virkemiddelapparatet for kommersialisering av offentlig finansiert forskning*. Paper presentert ved workshop om virkemiddelapparatet for kommersialisering av offentlig finansiert forskning, Oslo.
- Solberg, Espen. (2015). *Presentasjon av NHOs kompetansebarometer 2015*. Paper presentert ved Lansering av NHOs kompetansebarometer, Oslo.
- Spilling, Olav R. (2015). *Entreprenørskap i høyere utdanning*. Paper presentert ved Nettverkssamling NM i studentbedrift, Oslo.
- Spilling, Olav R. (2015). *Evaluering av virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning*. Paper presentert ved Programstyremøte, Lysaker.
- Spilling, Olav R. (2015). *Høgskolenes rolle i regional utvikling, innovasjon og kommersialisering*. Paper presentert ved Forskerforbundets sektorseminar, Ålesund.
- Spilling, Olav R. (2015). *Regionale forskningsfond - hva har vi lært etter fire år?* Paper presentert ved Fylkesutvalget i Vestfold, Tønsberg.
- Spilling, Olav R. (2015). *Universitets- og høgskolesektorens næringslivsengasjement - erfaringer og utviklingstrekk*. Paper presentert ved Fagsamling Innovasjon Norge, Bodø.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Møte i styret for Innovasjonsdivisjonen, Norges Forskningsråd, Lysaker.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Møte med ledere for kommersialiseringsaktørene i FORNY2020, Lysaker.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Programstyremøte FORNY2020, Lysaker.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Arendalsuka, Arendal.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Samarbeidsorganet for Universitetet i Oslo og Helse Sør-Øst, Oslo.
- Spilling, Olav R. (2015). *Virkemiddelapparatet for kommersialisering av forskning - status og utfordringer*. Paper presentert ved Møte i Produktivitetskomiteen, Gardermoen.
- Støren, Liv Anne. (2015). *The Norwegian Graduate Surveys*. Paper presentert ved Cooperation and coordination in empirical higher education and science research. Hannover.
- Støren, Liv Anne. (2015). *The research and the evaluation of the Norwegian Strategy for Entrepreneurship Education 2009–2014: Some findings concerning Entrepreneurship in Higher Education*. Paper presentert ved Innovation Cluster for Entrepreneurship Education (ICEE) meeting, Oslo.
- Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). *Educating teachers for the future? Teacher training institutions' approaches towards enhancing professional digital competence in the teacher profession*. Paper presentert ved ASEM LLL Hub Meeting – Self-learning in a Digital Era, New Dehli.
- Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). *Forskerkarrierer og kjønn. Innlegg på NIHs karriereseminar for kvinnelige 1. amanuenser*. Paper presentert ved Karriere-seminar, Oslo. Utstilling lastet ned fra
- Vabø, Agnete. (2015). *Forskning og kjønn i STEM-fagene. UiS 16. oktober 2015*. Paper presentert ved Fagseminar: Barrierer for kjønnsbalanse i akademia, UiS.
- Vabø, Agnete. (2015). *Instituttet – en god ramme for faglig arbeid og kunnskapsdeling? Perspektiver og trender i høyere utdanning*. Paper presentert ved Lederprogram.

Vabø, Agnete. (2015). *Presentasjon av prosjekt og kunnskapsstatus om kvalitet i norsk høyere utdanning. Seminar for nettverket for studiedirektører 20. oktober 2015*. Paper presentert ved Seminar for nettverket for studiedirektører, Svalbard.

Vabø, Agnete. (2015). *Presentasjon av prosjekt om kvalitet i norsk høyere utdanning. NOKUT 6. mai 2015*. Paper presentert ved Presentasjon av prosjekt, Oslo.

Vabø, Agnete. (2015). *Presentasjon av rapport om forskergrupper. HF-fakultetet UiB*. Paper presentert ved Fakultetslederseminar, UiB.

Vabø, Agnete, & Stensaker, Bjørn. (2015). *Presentasjon av kunnskapsstatus om kvalitet i norsk høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet 12. oktober 2015*. Paper presentert ved Presentasjon av kunnskapsstatus, Oslo.

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Internasjonal studentmobilitet og kvalitet i forskning, utdanning og arbeidsliv*. Paper presentert ved Konferanse, "Internasjonale studenter - en ressurs for Norge", Handelshøyskolen BI, Oslo.

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Overgang fra studier til arbeidsliv*. Paper presentert ved Teknas årskonferanse, Ingeniørenes hus, Oslo.

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). *Overgang fra utdanning til arbeid. Hva viser NIFUs kandidatundersøkelser?* Paper presentert ved Seminar for seksjonene i Fagforbundet, Scandic hotell Fornebu.

Informasjonsmateriale

Sivertsen, Gunnar. (2015). Innledning til Jeppe paa Bierget. Bidrag til Ludvig Holbergs Skrifter. <http://holbergsskrifter.dk>.

Sivertsen, Gunnar. (2015). Om Holbergs komedier. Bidrag til Ludvig Holbergs Skrifter. <http://holbergsskrifter.dk>.

Intervju

Aksnes, Dag W., & Rørstad, Kristoffer. (2015). Kvinner bruker mindre tid på forskning.

Falch, Torberg, & Markussen, Eifred. (2015). - Jeg er snart 28 år, men føler ikke at jeg er noe.

Kallerud, Egil. (2015). Intervju med Erik Yssen: Horisont 2020 - et program for forskning, innovasjon og omstilling. *Forskningspolitikk*, 38.

Kallerud, Egil. (2015). Intervju med Lise Lyngsnes Randeberg: -Sats på teknologioverføring. *Forskningspolitikk*, 38, 6-11.

Kallerud, Egil. (2015). Intervju med rektor Gunnar Bovim: -Vår største utfordring er ikke mangel på penger, men mangel på ambisjoner. *Forskningspolitikk*, 38, 6-10.

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Kommentarer til søker-tall for høyere utdanning.

Kronikk

Bugge, Markus. (2015). Måling av forskningens samfunns effekter. *Forskningspolitikk*, 38.

Bugge, Markus, & Seland, Idunn. (2015). Å måle seg inn i et hjørne. *Dagsavisen*, 6-6.

Høst, Håkon. (2015). Mer penger til lærlingordningen ingen løsning på frafallsproblemet. *Dagsavisen*.

Markussen, Eifred. (2015). Hvert fullført skoleår er viktig for å få jobb. *Fredrikstad Blad*, 8-9.

Piro, Fredrik Niclas. (2015). Flere doktorgradsprosjekter i helseforetakene. *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 135, 1266-1267.

Sjaastad, Jørgen, Wollscheid, Sabine, & Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). Blyant, nettbrett og sinnsro. *Klassekampen*.

Skule, Sveinung, Aamodt, Per O, & Frølich, Nicoline. (2015). Hvilken kvalitet skal fusjonene styrke? *Aftenposten (morgenutg. trykt utg.)*, 10-11.

Solberg, Espen, Borlaug, Siri Brorstad, Spilling, Olav R, & Rasmussen, Einar. (2015). Kommersialiser mer av forskningen! Kronikk i Dagens næringsliv. *Dagens næringsliv*.

Tømte, Cathrine Edelhard, & Sjaastad, Jørgen. (2015). PC på skolen? Utstyret virker ikke. *Dagens næringsliv*.

Tømte, Cathrine Edelhard, Wollscheid, Sabine, Sjaastad, Jørgen, & Wilberg, Espen Langbråten. (2015). Digital duell - pennal eller pad? Debatten om digitaliseringen i norsk skole er stadig mer polarisert og lite konstruktiv. *Dagens næringsliv*.

Leder

Kallerud, Egil. (2015). Omstilling - også av forsknings- og innovasjonspolitikken selv? *Forskningspolitikk*, 38.

Kallerud, Egil. (2015). Selektiv handlekraft? *Forskningspolitikk*, 38.

Kallerud, Egil. (2015). Tom verktøykasse? *Forskningspolitikk*, 38.

Leserinnlegg

- Aksnes, Dag W. (2015). Norske forskere publiserer stadig mer, og siteres ofte. *Aftenposten Viten*.
- Sivertsen, Gunnar. (2015). Bibliometri og forskningskvalitet. *Morgenbladet*.
- Vabø, Agnete, & Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Different approaches to fees for international students. *University World News*.

Populærvitenskapelig artikkel

- Hansen, Teis, & Klitkou, Antje. (2015). Kronik: Stil flere krav til demonstrationsprosjekter. *Ingeniøren*.
- Sjaastad, Jørgen, & Carlsten, Tone Cecilie. (2015). Fine muligheter for variert undervisning med anvendelse av kunnskap! *Naturfag*, 1.

Populærvitenskapelig foredrag

- Borlaug, Siri Brorstad. (2015). *Kultur for kommersialisering? Politikk, virkemidler og universitetenes strategier*. Paper presentert ved NIFUs årskonferanse.
- Borlaug, Siri Brorstad, & Spilling, Olav R. (2015). *UH-institusjonenes strategier for kommersialisering*. Paper presentert ved Forskningsrådets konferanse.
- Carlsten, Tone Cecilie, & Torgersen, Glenn Egil. (2015). *Ideologikritikk: Fremtidens skole, det uforutsette og kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*. Paper presentert ved Boklansering Litteraturhuset Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Hva skyldes variasjonene i bruk av ufaglærte i barnehagene og pleie og omsorgssektoren?* Paper presentert ved KS frokost-seminar, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Kan kvaliteten i bedriftsopplæringen styres på samme måte som i skolen?* Paper presentert ved Arena for kvalitet i fag- og yrkesopplæringen, Bergen.
- Høst, Håkon. (2015). *Kan organisering av lærlingformidling forklare store ulikheter i resultat?* Paper presentert ved Yrkesopplæringsnemnda i Hedmark, Hamar.
- Høst, Håkon. (2015). *Kvalitetsvurderingssystem og lokalt kvalitetsarbeid i fag- og yrkesopplæringen*. Paper presentert ved Vårkonferansen for opplæringskontorene i Nordland, Sandnessjøen.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Medlemsmøte EBA Vestenfeldske, Bergen.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Utvidet møte i Faglig råd for elektrofag, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Landskonferanse for opplæring i elektrofag, Tromsø.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Årsmøte i Opplæringskontoret for industrifag på Haugalandet, Haugesund. Årsmøte lastet ned fra
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Møte for yrkesopplæringsnemnda og opplæringskontorene i Rogaland, Stavanger.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Vårkonferansen for opplæringskontorene i Agderfylkene, Kristiansand.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen - nødvendig bindeledd eller institusjon ute av kontroll?* Paper presentert ved Konferanse for opplæringskontorene i Nordland, Sandnessjøen.
- Høst, Håkon. (2015). *Opplæringskontorenes rolle i kvalitetsarbeidet i fag- og yrkesopplæringen*. Paper presentert ved Konferanse for opplæringskontorene i Oppland, Lillehammer.
- Høst, Håkon. (2015). *Statlig utdanningspolitikk, lærlingordning og kommunal virkelighet*. Paper presentert ved Om bruk av forskning på kommunene, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Utfordringer i Utdanningsprogrammet for helse- og oppvekstfag*. Paper presentert ved Faglig råd for helse- og oppvekstfag, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Utfordringer i utdanningsprogrammet for Helse- og oppvekstfag*. Paper presentert ved Møte i utvalg for utdanning i helse, oppvekst og ernæring, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Yrkesfagprogrammer med svak forankring i arbeidslivet*. Paper presentert ved Fagopplæring i kontor og administrasjon, Oslo.
- Høst, Håkon. (2015). *Yrkesfagprogrammer med svak forankring i arbeidslivet*. Paper presentert ved Møte for seksjonsstyrene i Fagforbundet, Fornebu.
- Høst, Håkon. (2015). *Yrkesutdanning med svak forankring i arbeidslivet*. Paper presentert ved Konferanse om strukturen i yrkesutdanningene, Oslo.
- Lampi, Claes. (2015). *Fra arbeidsplass til idrettsplass - om teglverkene langs Hovinbekken*. Paper presentert ved Møte, Bydelshuset, Kampen, Oslo.

- Langfeldt, Liv. (2015). *Assessing the broader impacts of research. A review of methods and practices*. Paper presentert ved Møte i Formas Forskerråd, Stockholm.
- Langfeldt, Liv. (2015). *Kreftforeningens posisjon, habilitet og tillit som forskningsfinansior*. Paper presentert ved Møte i Kreftforeningens Vitenskapelige råd, Oslo.
- Langfeldt, Liv. (2015). *Kreftforeningens posisjon, habilitet og tillit som forskningsfinansior*. Paper presentert ved Styremøte i Kreftforeningen, Oslo.
- Langfeldt, Liv. (2015). *Panel debate on research challenges: Time, Mobility and the University*. Paper presentert ved Great Expectations A symposium on the future of humanities and social sciences: Riksbankens Jubileumsfond, 50th anniversary, Stockholm.
- Markussen, Eifred. (2015). *Forskjell på folk! Kompetanseoppnåelse i videregående – tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Læringsnettverk folkehelse, Oslo.
- Markussen, Eifred. (2015). *Forskjell på folk! Kompetanseoppnåelse i videregående – tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Konferansen Te' ka slags nøtte, Narvik.
- Markussen, Eifred. (2015). *Forskjell på folk! Kompetanseoppnåelse i videregående – tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Seminar, Trondheim.
- Markussen, Eifred. (2015). *Forskjell på folk! Kompetanseoppnåelse i videregående – tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Konferanse, Norefjell.
- Markussen, Eifred. (2015). *Forskjell på folk! Kompetanseoppnåelse i videregående – tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Seminar, Alta.
- Markussen, Eifred. (2015). *Gjennomføring og avbrudd på yrkesfag - tallenes tale, forklaringer, konsekvenser og løsninger*. Paper presentert ved Fylkeskommunalt kvalitetsnettverk, Oslo.
- Markussen, Eifred. (2015). *Utdanning lønner seg. Om kompetanseoppnåelse og overgang til utdanning og arbeid november 2011 for 9343 personer som startet i videregående opplæring august 2002*. Paper presentert ved Fagseminar, Oslo.
- Markussen, Eifred. (2015). *Å avbryte videregående opplæring – hvor mange, hvorfor og hva kan gjøres?* Paper presentert ved Læringsnettverk folkehelse, Oslo.
- Rørstad, Kristoffer. (2015). *NHOs kompetansebarometer 2015*. Paper presentert ved Presentasjon for Mesterbrevnemnda, Lysebu.
- Støren, Liv Anne. (2015). *KDs dialogseminarer om framtidig kompetansebehov: Eksempler fra Kandidatundersøkelsen*. Paper presentert ved Kunnskapsdepartementets dialogseminar om framtidig kompetansebehov, Oslo.
- Vabø, Agnete. (2015). *Nasjonale og internasjonale utviklingstrekk i høyere utdanning siste 30 år. Hvilke konsekvenser har disse hatt for administrative arbeidstakeres roller og arbeidsoppgaver?* Paper presentert ved Konferansen Fra passiv referent til aktiv deltaker – Administrasjonens klassereise ved universiteter og høyskoler, Oslo.
- Vabø, Agnete. (2015). *Om en oppfølging av effektene av två högskolereformer – autonomi och kvalitet*. Paper presentert ved Utbildningsutskottets seminarium, Riksdagen, Stockholm.

Programdeltagelse

Wiers-Jenssen, Jannecke. (2015). Arbeidsledighet blant ingeniører.

Anmeldelse

Elken, Mari. (2015). Book review: The Hybridization of Vocational Training and Higher Education in Austria, Germany and Switzerland. *Journal of Contemporary European Research*, 11, 144-146.

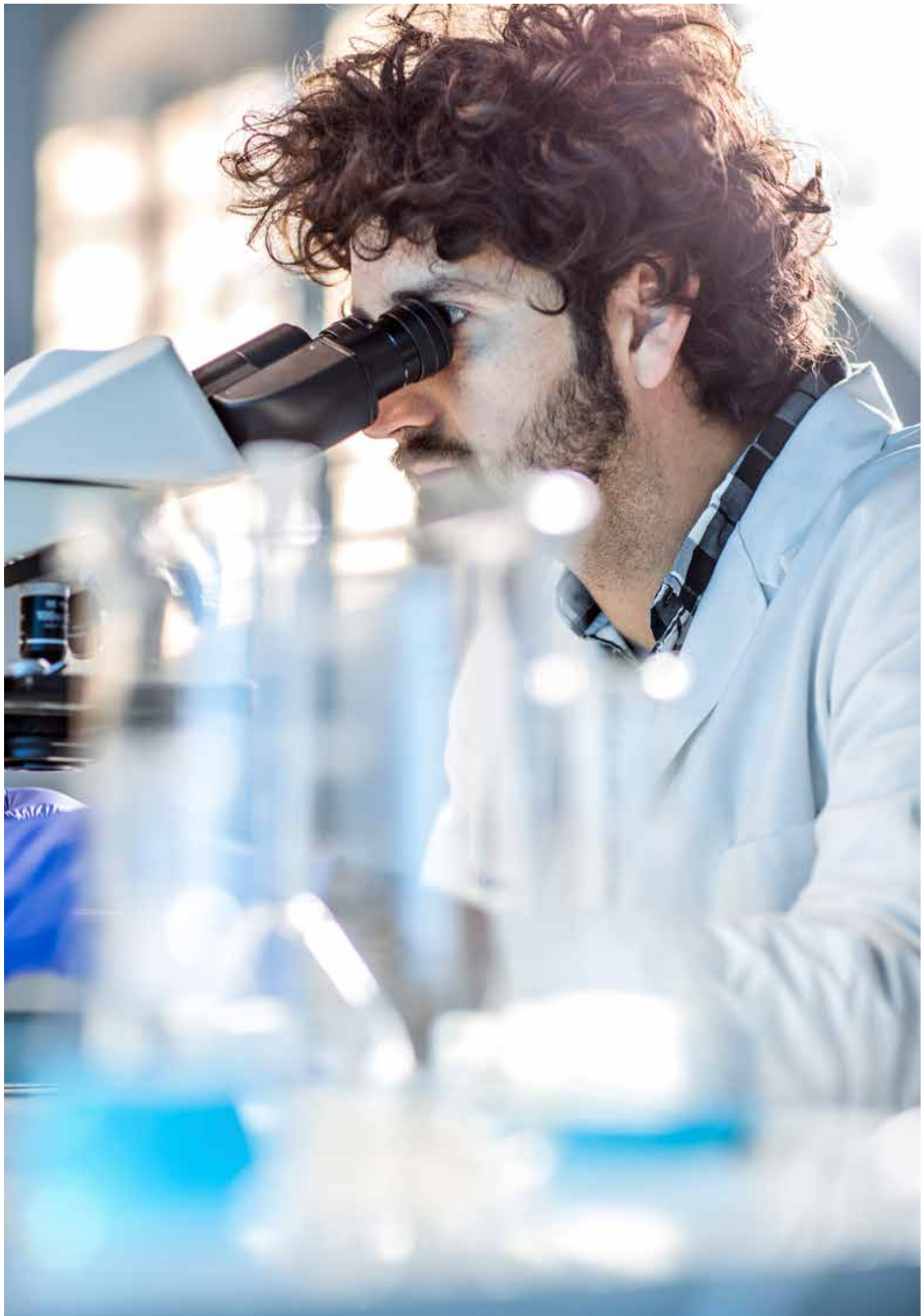
Klitkou, Antje. (2015). Måltrettet endring av innovasjonssystemer [Anmeldelse av boken: Susana Borrás & Jakob Edler (eds.): The Governance of Socio-Technical Systems: Explaining Change]. *Forskningsspolitikk*, 38.

Olsen, Andreas Hardhaug. (2015). Veien ut av gjeldskaoset [Anmeldelse av boken: Richard C. Koo: The Escape from Balance Sheet Recession and the QE Trap: A Hazardous Road for the World Economy]. *Minervanett*.

Schwach, Vera. (2015). Hilde Gunn Slottemo, Gi oss et stort HiNT. *Heimen*, 195-197.

Scordato, Lisa. (2015). Spenninger i europeisk kunnskapsspolitikk, i går og i dag [Bokanmeldelse: Meng-Hsuan Chou & Åse Gornitzka (ed.) Building the Knowledge Economy in Europe. New Constellations in European Research and Higher Education Governance. Edward Elgar 2014.]. *Forskningsspolitikk*, 38, 27-27.

Tømte, Cathrine Edelhard. (2015). Digitale læringsformer i høyere utdanning [Anmeldelse av boken: Trine Fossland: Digitale læringsformer i høyere utdanning]. *Forskningsspolitikk*, 38.

Vedtekter

§ 1 Navn og rettslig stilling.

Navnet på stiftelsen: Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

§ 2 Sete

Stiftelsens sete er i Oslo.

§ 3 Formål

Stiftelsens formål er å være et ledende institutt for studier av kunnskaps- og kompetanseutvikling, utdanning og kunnskapsformidling, forskning, innovasjon og teknologiutvikling. Instituttet skal gjennom forskning, evaluering, analyse og statistikk fremme innsikt i hvordan kunnskap og kompetanse organiseres, utvikles, formidles og anvendes i samfunnet, nasjonalt som internasjonalt. Instituttet skal studere styring og organisering av kunnskapsproduksjon, kunnskapsformidling, læringsprosesser og nyskaping i alle deler av samfunnet. Instituttet skal være en uavhengig og kritisk kunnskapsproducent, en aktiv dialogpartner og en offensiv premissleverandør for politikktutforming på områdene utdanning, forskning, innovasjon og kompetanseutvikling.

§ 4 Stiftelsen

NIFU er en uavhengig og selvstyrt stiftelse, som ikke har erverv til formål. Overskudd som oppnås gjennom virksomheten skal anvendes til realisering av stiftelsens allmennyttige formål. Stiftelsens grunnkapital er 1,0 mill. kr.

§ 5 Organisasjon

Stiftelsen ledes av styre og direktør.

§ 6 Styrets sammensetning

Styret består av 7-9 medlemmer:

- Fem til seks medlemmer og to numeriske varamedlemmer oppnevnes av Norges forskningsråd etter innspill fra Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Vetenskapsrådet i Sverige og Forsknings- og Innovasjonsstyrelsen i Danmark.

- Minst tre nordiske land skal være representert i styret.
- Av og blant disse medlemmene oppnevner Norges Forskningsråd styrets leder og nestleder.
- I tillegg velges inntil tre styremedlemmer med varamedlemmer av og blant de ansatte etter regler som følger av stiftelseslovens bestemmelser.

Styret oppnevnes for en treårsperiode. Ingen av de oppnevnte styremedlemmene kan fungere som medlemmer av styret i mer enn seks år sammenhengende.

§ 7 Styrets oppgaver

Styret forestår stiftelsens forvaltning etter Stiftelsesloven. Spesielt tilligger det styret å:

- utarbeide og regelmessig revidere retningslinjer for stiftelsens virksomhet,
- godkjenne arbeidsprogrammer og budsjetter for kommende periode,
- avgi årsrapport og regnskap for stiftelsens virksomhet,
- ansette og avskjedige direktør,
- påse at sammensetningen av staben er tilpasset de oppgaver som stiftelsen har og skal gå inn for i framtiden, herunder spesielt holde seg orientert om direktørens ansettelser og avskjedigelser av ledende personale som rapporterer direkte til direktøren, samt fastlegge lønns- og arbeidsvilkår for personalet innenfor de regler som er fastsatt i Arbeidsmiljøloven og de regler som binder stiftelsen på tariffmessig grunnlag,
- overvåke stiftelsens arbeid, herunder dens faglige virksomhet, og sørge for forsvarlig økonomi, herunder tilstrekkelige reserver.

§ 8 Representasjon utad

Styret representerer stiftelsen utad. Stiftelsens signatur kan tegnes av styrets leder og et annet styremedlem i fellesskap. Styret kan meddele prokura.

§ 9 Styrets møter

Styrets leder eller den lederen bemyndiger, innkaller til styremøte. Det skal innkalles til styremøte hvis det forlanges av minst halvparten av medlem-

mene. Styret er beslutningsdyktig når minst fire av medlemmene, deriblant leder eller nestleder, er til stede. Direktøren deltar i styremøtene uten stemmerett. For øvrig gjelder Stiftelseslovens paragraf 9.

§ 10 Direktør

Direktøren har den daglige ledelsen av stiftelsen. Direktøren forbereder de saker som skal behandles av styret, og iverksetter dets vedtak.

§ 11 Endring av vedtektene

Endringer av disse vedtektene kan besluttes av styret med to tredjedels flertall av de tilstedeværende styremedlemmer i to møter med minst tre måneders mellomrom. Endringer i formålsparagrafen skal i tillegg godkjennes av Kunnskapsdepartementet og Norges forskningsråd.

§ 12 Revisjon

Stiftelsens regnskaper revideres av autorisert revisor. Revisor skal påse at stiftelsens virksomhet er i samsvar med stiftelsens formål, at virksomheten drives på en økonomisk forsvarlig måte og at offentlige tilskudd nyttes etter forutsetningene.

§ 13 Oppløsning

Stiftelsen oppløses etter beslutning av styret med minst to tredjedels flertall av de tilstedeværende styremedlemmer i to styremøter sammenkalt med minimum tre måneders mellomrom. Beslutningen skal godkjennes av Kunnskapsdepartementet og Norges forskningsråd. Stiftelsens midler skal, etter styrets nærmere beslutning anvendes slik at det formål stiftelsen har søkt å tjene blir tilgodesett best mulig.

NIFU

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

